

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäk. 11 - Wed. July 11, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 28

45 cents

Tunnelma korkealla Kesäjuhlilla

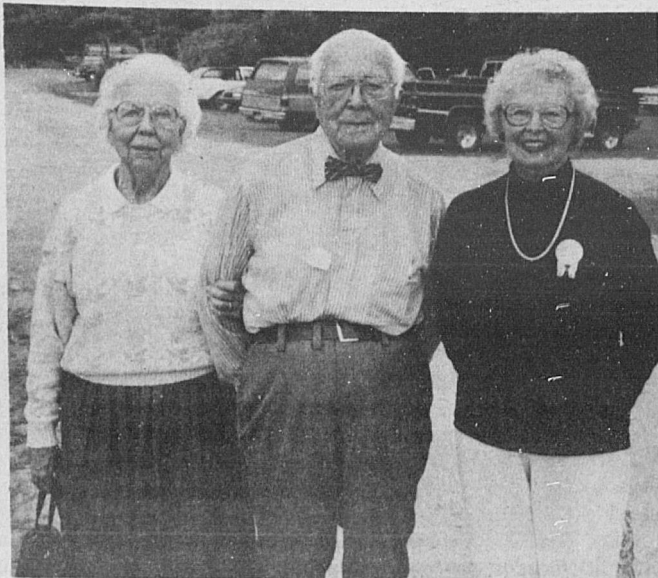

Laulukuoro "The Stubborn Finns" Ohiota oli Kesäjuhlien jymymenestys. Kuvassa kuorolaiset edestä vasemmalta: Dorothy Rosenberg, Raili Lehtonen, Helen Hadden ja Hely Perttu. Takana säestäjä Heikki Perttu, Everett Hietanen, Tim Hadden, Martti Saari ja Merton Pohto.

FITCHBURG, MA - Kesäjuhlit tulivat ja menivät. Kuun vaihteessa pidetty Finnish American Club of Saiman ja Raivaajan yhdessä organisoimat 84. Kesäjuhlit vetivät yli 1,500 amerikansuomalaista ja suomalaismielistä Saiman Puistoon kolmipäiväisten juhlien merkeissä.

Juhlallisuudet alkoivat perjantai-iltaisella lapsiperheille - ja kaikille muillekin lapsimielisille - tarkoitettuna juhannusjuhlilla, minkä järjestelystä vastasi paikkakuntalainen kansantanssiryhmä Revontulet juhlaomiteen puheenjohtajan Tarmo Hannulan pyynnöstä.

Lauantai-illan erikoisuutena oli ohjelmassa "The Stubborn Finns" ja "The Happy Wanderers" musiikkiryhmien yhteinen konsertti. FACS:n klubirakennus oli täytynyt jatkuu sivulla 3

Raivaajan entinen päätoimittaja ja liikkeenhoitaja Sävele Syrjälä (kesk.) saapui juhliin vaimonsa Rachelin ja Capillan myös asuvan Elna Ruska Nelsonin kanssa.

FITCHBURG, MA - Finnish American Club of Saiman ja Raivaajan 84. Kesäjuhlien juhlapuheen piti Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthen. Tässä puhe kokonaisuudessaan.

FITCHBURG, MA - Finnish American Club of Saiman's and Raivaaja's 84. Summer Festival's main speaker was Raivaaja's Editor-in-Chief Marita Cauthen. Here is the speech as she delivered it.

Arvoisa juhlayleisö - Honored festival audience,
Tällä mantereella on vuosien mittaan perustettu monia suomenkielisiä sanomalehtiä, joista suurin osa on ollut hyvin lyhytikäisiä. Raivaaja on yksi niistä harvoista, jotka ovat jatkaneet ilmestymistään vuosikymmenestä toiseen ja on siten saavuttanut tämän kunnioitettavan 85 vuoden iän. Se, että siirtolaislehti kykenee ilmestymään 85 vuoden ajan on todella merkittävä asia ja todellinen ylpeydenaihe. Tottakai olemme ylpeitä saavutuksestamme. Mutta olemme myös tietoisia siitä, että meillä ei olisi mitään juhlistavaa, elleivät edeltäjäme olisi työskennelleet saman yhteisen asiamme - RAIVA AJAN - hyväksi.

This continent has witnessed the birth of hundreds of Finnish language newspapers but most of them have been short lived. Raivaaja is one of the few to reach the venerable age of 85. For an ethnic newspaper to be published that long is something to behold and be proud of. And we are that, by all means. But we also realize that we wouldn't be here today if it were not for all those people of the past working for the common good - RAIVA AJA.

Raivaaja ei suinkaan ilmestynyt itsestään. Sitä tarvittiin ja sen perustajat omistivat elämänsä lehdenteolle. Heidän pyrkimyksensä oli tehdä niin hyvää lehteä kuin he vain osasivat. Oma pyrkimyksemme on sama. Emme suinkaan työskentele saadaksemme mainetta tai kunniaa tai levättäksemme laakereillamme. Tarkoituksenamme on palvella teitä, amerikansuomalaista yleisöä kokonaisuudessaan. Mekin koetamme tehdä niin hyvää lehteä kuin vain osaamme.

Raivaaja didn't come along accidentally. It was needed and the people who started it dedicated their lives to producing the best possible newspaper they knew how. Our mission is much the same. We are not here for our own glory or to rest on our laurels, we are here to serve you, the Finnish American community as a whole. We, too, are dedicated to producing the best newspaper we know how.

Olemme vain osa yhdestä suuresta kokonaisuudesta. Lehteä tehtiin ennen omaa aikaamme, ja toiveenamme on, että sitä tehtäisiin jälkeemmekin. Tulee aika, jolloin on meidän vuoromme siirtyä eläkkeelle ja jättää lehti joittenkin toisten innostuneiden ihmisten hoivaan, aivan samoin kuin se jätettiin meillekin jokunen vuosi sitten.

We see ourselves just as a part of a much larger picture. There was a time before us, and our hope is there will be a time after us, too. At some point in the future it will be our turn to retire and leave Raivaaja in the hands of some new enthused and dedicated people, just as it was left for us not so long ago.

turn to page 3

Mutta miten kauan voi Raivaajan kaltainen suomenkielinen sanomalehti jatkaa ilmestymistään alati muuttuvassa maailmassamme? Uusia siirtolaisia ei juuri muuta maahamme, ja nekin, jotka tänne saapuvat, puhuvat yleensä sujuvasti englantia. Siis: tarvitaanko suomalaista sanomalehteä yhä USA:ssa?

Vastauksemme on "kyllä". Lehdellämme on yhä paikkansa ja syyt ovat yhtä moninaiset ja vaihtelevat kuin nykyinen lukijakuntamme.

Raivaajan avulla voimme taata suomenkielen pysyvyyden ja jatkuvuuden tällä mantereella.

Kieli on osa perinnettämme, sehän juuri tekee meistä
jatkuu sivulla 3

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- "A Big Thank You" to 1990 Summer Festival workers
- Carlson & Catsam dominate in Reipas meet
- Valkonen & Hakala tops in FAHA Juhannus run

Sisäsivuilla:

- Suurlahjoitus suomitutkimukselle sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivu 14
- Urheilua sivu 15

Tom Hiltunen lahjoittaa \$50,000 Minnesotan Yliopiston suomitutkimukselle

Joulukuun 23, 1989 Tom Hiltunen vähin äänin lahjoitti \$50,000 Minnesotan Yliopistolle. Hänen lahjoituksensa muodosti viidenneksen yksityisiltä henkilöiltä saaduista varoista suomitutkimuksen opintuolia varten. Oppituolin muut rahat tulivat Suomen valtiolta, Minnesotan Yliopistolta sekä David ja Nancy Speeriltä.

Mistä tällainen anteliaisuus juontaa juurensa? Miksi Tom Hiltunen valitsi juuri Minnesotan Yliopiston ja vieläpä tämän Finnish Studies -ohjelman kovalla työllä ansaitse- miensa dollareiden saajaksi.

Hiltusen oman kertomuk- sen mukaan ajatus heräsi hä- nessä vuonna 1987, kun hän- nen puoleensa käännettiin a-

lustavasti Finnish Studies -oh- jelman taholta. Jo silloin hän päätti, että tämä tarjoaisi hän- nelle mahdollisuuden muis- ta suomalaisten siirtolaisvan- hempiensa elämäntyötä, kiit- tää Minnesotan Yliopistoa sen myötämielisyydestä 40 vuotta sitten, sekä kunnioittaa Suomen kansaa.

Sattumoisin Minneapolisin kaupunki lunasti Hiltuselta kiinteistön juuri sopivasti en- nen yliopiston rahankeräys- kampanjan määrääjän päät- tymistä tehden siten hänen lahjoituksensa mahdolliseksi.

Tom Hiltunen on ansioitu- nut mies, sukujuuristaan yl- peä ja kokemuksistaan rikas. Hänen elämänsä vaiheet an- tavat ymmärtää syyt, miksi menestyksekkäästä liikemie-

hestä tulee mitä anteliain suomitutkimuksen hyvänteki- jä.

Tom Hiltunen oppi jo nuorena kovan työn ja säästävai- syuden arvon vanhempiensa kotitalalla pohjois-Minneso- tassa sijaitsevassa Toimi-nimisessä kylässä.

Hiltusen perheen raivaajae- lämä oli köyhyyden ja saira- uksien koettelemaa. Tomin isä Pekka Hiltunen oli siirtynyt Yhdysvaltoihin Savon Ukon- lahdesta. Hän oli hakeutunut Keski-Lännelle vähitellen toi- mien sekatyöläisenä ja met- surina.

Tomin äiti, Lydia Oukaro, lähti siirtolaiseksi 1910 Tam- pereen lähellä sijaitsevasta Oukarosta. Hän purjehti en- sin New Yorkiin, missä toimi kotiapulaisena kunnes hänkin lähti Minnesotaan etsimään onneaan. Siellä hän tapasi tulevan miehensä Pekka Hil- tusen, joka oli jo ehtinyt ra- kentaa hirsimökin valtion lah- joittamalle "homestetille".

Uudisasukkaan innolla he ryhtyivät raivaamaan maata. Lydia synnytti kahdeksan las- ta, joista kaksi kuoli jo keh- toon ja yksi sairasti kaatumat- tautia. Pekka Hiltusta puo- lestaan vaivasi jatkuva vatsa- haava, joka rajoitti hänen ky- kyään tehdä farmilla töitä tai hankkia metsästä lisätuloja.

Heidän vanhin poikansa Thomas (Tom) syntyi ensim- mäisen maailmansodan rie- huessa 10. helmikuuta 1918. Kuten muutkin Hiltusten lap- set hänkin oppi jo nuorena

ahkeruuteen ja uhrautuvaisu- teen perheen hyväksi, hän op- pi metsästäämään ja kalasta- maan sekä ansaitsemaan li- sätuloja puun hakkuulla.

Pekka Hiltunen oli kuiten- kin kaukonäköinen mies. Per- heen taloudellisista vaikeuk- sista huolimatta hän vaati, et- tä kaikki viisi tervettä lasta lä- hetettäisiin läheiseen Two Harbors kaupunkiin suoritta- maan lukion.

Lahjakas ja koulussa me- nestynyt Tom ei ole koskaan unohtanut vanhempiensa uh- rauksia eikä heidän lukutaidon ja koulusivistyksen kunnioitus- taan, jonka hän uskoo johtu- van heidän suomalaisesta kulttuuriperinteestään.

Toisen maailmansodan puh- jettessa Tom Hiltunen kutsu- tiin sotilaspalvelukseen.

Sen sijaan, että armeija olisi lähettänyt lahjakkaan nuoren miehen suoraan rintamalle, se päätti toimittaa hänet Wiscon- sinin Yliopistoon opiskele- maan espanjan kieltä. Sen jälkeen hänelle annettiin jal- kaväen peruskoulutusta kun- nes hänet lopulta valittiin eri- koistehtäviin.

Hänet lähetettiin Yhdysval- tojen Tiedustelupalvelukou- luun Pennsylvanian Yliopis- toon opiskelemaan kieltä, täl- lä kertaa saksaa. Sodan vii- meisenä vuotena Tom toimi Euroopassa tiedustelu-upsee- rina tunnistaa ja pidättää etsintäkuuluutettuja natsseja.

Sodan päätyttyä Tom Hil- tunen halusi jatkaa yliopisto- opintojaan. Kolmikymmen-

vuotiaana veteraanina hän hieman pelkäsi joutua opiske- lemaan vasta lukiota pääs- seiden kanssa.

Minnesotan Yliopiston an- sioksi Tom Hiltunen lukee sen, että hänelle annettiin laajojen testauksien ja arvi- ointien jälkeen erikoislupa lahjakkaana ja ansioituneena sotaveteraanina suorittaa vuo- dessa B.A. -tutkinto pääaine- na kansainväliset suhteet. Hän valmistui yliopistosta vuonna 1950.

Hänen lahjoituksensa on siten myös kiitollisuuden o- soitus Minnesotan yliopistol- le, joka oli osoittanut odotuk- sia ylittävää joustavuutta sekä antanut hänelle ratkaisevan tilaisuuden edetä opinnois- saan.

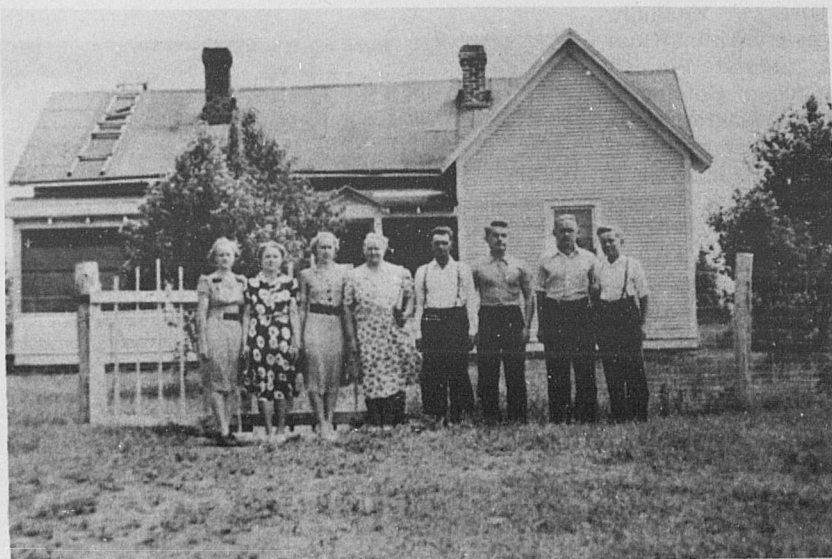
Opintojensa jälkeen Tom Hiltunen meni Yhdysvaltain ul- koministeriön palvelukseen. Hänen ensimmäinen työmaa- räyksensä oli viedä hänet Ko- reaan, mutta Tomin onnistui todistaa esimiehilleen, että Suomi olisi sijoitusmaana paljon järkevämpi, puhuihan Tom Hiltunen sujuvasti suo- mea.

Hän halusi kylmän sodan ajan sanasodassa asettaa kie- litaitonsa maansa palveluk- seen ja yksityisesti hänellä oli myös palava halu nähdä esi- vanhempiensa kotimaa. Tom Hiltunen sai tahtonsa läpi ja hänet määrättiin Helsinkiin.

Seuraavat vuodet olivat hä- nen elämänsä onnellisimpia. Suomen kansa osoitti nuorel- jatkuu seuraavalla sivulla

Tom Hiltunen,
toukokuussa 1990

Hiltusen perhe maatilallaan Toimi, Minnesotassa noin v. 1936. Vasemmalta: Allan, Irene, Siiri, Lydia (äiti), Pekka (isä), To, Donald ja Robert.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$5,182.24

Tunnustukseksi siitä, että Raivaaja on tullut 85 vuoden ajan William Wintturin perheeseen
Aili ja Helvi Wintturi, Westminster, MA \$85.00

Maaliskuun 26, 1987 kuolleen
Raivaajan kansajapoikana useita vuosia toimineen
aviomiehensä Arle Wildan muistolle
Lillian Wiita, Baldwinville, MA \$10.00

John Chiasson, Athol, MA \$100.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Heinäkuun 24 p., Kirsti,
Kristiina, Kirsi
Heinäkuun 25 p., Jaakko,
Jaakob, Jaakoppi
Heinäkuun 26 p., Martta
Heinäkuun 27 p., Heidi, Uni-
keonpäivä
Heinäkuun 28 p., Atso
Heinäkuun 29 p., Olavi, Olli,
Uolevi, Uoti
Heinäkuun 30 p., Asta

TOM . . .
jatkoa edellis sivulta

Pekka Hiltusen syntymäkoti Ukonlahdessa, Savon maakunnassa. Tom Hiltusen serkku Toivo Ruotsalainen asuu nykyisin talossa. Tom Hiltusen ottama kuva noin vuodelta 1952.

Tom Hiltunen tapaa presidentti J. K. Paasikiven Helsingissä 1951.

le diplomaatille ystävällisyyttä ja auttavaisuutta. Innokkaasti Tom Hiltunen levitti "USA:n propagandaa", jakeli elokuvia ja julkaisuja, kävi luennomassa eri puolella Suomea sekä auttoi ASLA opiskelijavaihto-ohjelman toteuttamisessa.

Hän muistelee olleensa Suomessa kun Sputnik nousi avaruuteen ja kun "teknologisen hegemonian kylmä sota oli kylmimmillään". Tom Hiltunen sai useita pitkäaikaisia ystäviä ja hänen sydämeensä syttyi valtava kunnioitus Suomen kansaa ja kulttuuria kohtaan.

Hänen aulis lahjoituksensa hänen omien sanojensa mukaan "on kiitos Suomessa saamastani lämpimästä ja ystävällisestä vastaanotosta. En unohda koskaan Suomen kansaa ja olenkin hyvin onnellinen, että minulle nyt tarjoutuu mahdollisuus tehdä heille vastapalvelus."

Ulkomaanpalvelu vei Tom Hiltusen maasta toiseen. Hän

palveli Tukholmassa Yhdysvaltain suurlähetystön lehdistöattaseana sekä useissa Etelä-Amerikan maissa kuten kolme vuotta Chilessä ja kaksi vuotta Argentiinassa.

Lopulta, kun komennus Vietnamiin näytti todennäköiseltä, Tom Hiltunen päätti jäädä valtion palveluksesta eläkkeelle vuonna 1966. Ulkomaan-palvelu ei ollut sopinut yhteen avioliittosuunnitelmiensa kanssa ja Tom oli pysynyt poikamiehenä siihen asti.

Opittuaan säästäväisyyttä lapsuutensa köyhissä oloissa hän oli viisaasti sijoittanut vuosien kuluessa kaikki säästönsä tuottaviin kiinteistöihin. Niinpä hän nyt päätti ruveta itse hoitamaan omistamiaan maita ja rakennuksia pohjois-Minnesotassa, Minneapolisissa sekä Amerikan Neitsytsaarilla. Vuotta myöhemmin hän meni Dona May Andersonin kanssa naimisiin. Pariskunta viettää nykyään talvet Neitsytsaarilla ja kesät Minneso-

tassa.

Tom Hiltusen lahja suomitutkimuksen edistämiseksi ei kuitenkaan ollut hänen ensimmäinen panoksensa esivanhempiansa maan puolesta. Jo nuorena miehenä vuoden 1949 kesällä Tom toimi Minnesotan Suomalais-Amerikkalaisen Historiallisen yhdistyksen pääsihteerinä, kun valmisteltiin Finnish Pioneer-päivää Minnesotan Territorin satavuotisjuhliin.

Tänään hän on esim. jäsenenä Salolampi-säätiön rakennuskomiteassa, joka pyrkii keräämään varoja amerikkalaisille lapsille tarkoitettua kesäleiriä varten.

Vuonna 1988 Tom ja Dona Hiltusella oli kunnia opastaa presidentti Mauno Koivistoa ja hänen vaimoaan heidän lomamatkallaan Neitsytsaarilla.

Tom Hiltuselle tuottaa suurta tyydytystä voida antaa tällainen merkityksellinen lahjotus. Hän on tehnyt sen vaa-

Tom Hiltunen varapresidentti Hubert Humphreyn oppaana Chilessä noin vuonna 1960.

timattomasti ja kaikessa hiljaisuudessa eikä siihen liity hänen puoleltaan mitään vaatimuksia tai ehtoja. Se on yksinkertainen kiitos hänen vanhemmilleen, hänen yliopistol-

leen ja Suomen kansalle.

Teksti:
Varpu Lindström
ja Börje Vähämäki
kesäkuu 1990

PUHE . . .
jatkoa etusivulta

suomalaisia.

Meidän ei tule myöskään olettaa, että koska itse hallitsemme englanninkielen, kaikki muutkin tekevät sen. Joukossamme on edelleen niitä, joilla on tarve saada tietonsa suomeksi.

Kaksikielisille lukijoille Raivaaja tarjoaa uutisia ja Suomitietoutta, mitä he eivät saa mistään muualta. Lehden välityksellä he ovat myös perillä tapahtumista suomalaisyhteisöissä kautta maailman.

Uusin lukijakunta koostuu toisen ja kolmannen polven amerikkansuomalaisista, jotka ovat kiinnostuneet taustastaan ja kääntyvät Raivaajan puoleen, koska hyvinkään toimitetut uutislehtiset eivät voi antaa sanomalehtien kaltaista syvällistä tietoa.

But how long can a Finnish language newspaper like Raivaaja survive in our changing world? We do not have many new immigrants arriving from the old country, and those who do come usually are fluent in English as well as in their native Finnish. So the next obvious question is: do we still need a Finnish newspaper in the USA?

Our answer is "yes". We do see a definite need for a paper like ours and the reasons are as varied as is our current readership.

Through Raivaaja we can keep the Finnish language alive and available on this continent.

The language is part of our heritage - that's what makes us Finns.

Also we can't assume that because we are literate in English everyone else is. Amongst us there still are those who need to get their information in Finnish. For the jatkuu sivulla 8

SPEECH . . .
continued from front page

KESÄJUHLILLA . . .
jatkoa etusivulta

nokkaista kuulijoista seinästä toiseen. Yhtään tyhjää istuinpaikkaa ei rakennuksesta löytynyt.

"The Happy Wanderers" koostuu aviopari Linda ja John Riddellistä. Vaimo säestää hanurilla baritonilla laulavaa miestään. Yleisö sai kuulla show-sävellyksiä, irlantilaisia laulelmiä ja amerikkalaisia country western laulelmiä. Linda Riddell soitti myös suomalaisen marssin, minkä hän oli opetellut levytyksen avulla.

Hanurinsa hän kertoi ostaneensa itse Lassi Pihlajamaalta Suomesta. Uran kohokohana lienee ollut yhteinen soittohetki kuuluisan Veikko Ahvenaisen kanssa tämän vieraillessa Ohiossa.

Linda Riddell on suomalainen sukujuuriltaan, John skotlantilais-englantilais-irlantilainen, eli "sekarotuinen", kuten hän itse asian ilmaisi.

"Olen koettanut laulaa suomen, mutta kukaan ei ymmärtänyt sanoja," hän kommentoi laulujensa valinnoista.

"Osaan kyllä muutaman suomalaisvitsin . . .", hän lisäsi perään.

Ashtabulassa asuvat Riddellit ovat esiintyneet yhdessä jo 17 vuoden ajan. John jäi juuri eläkkeelle, joten musiikille voidaan omistaa aikaa nyt entistä enemmän.

Laulukuoro "The Stubborn Finnsin" osanottajat asuvat Painesvillen ja Fairportin alueille. Kuoro koostuu neljästä nais- ja mieslaulajasta. Sopraanolla laulavat Raili Lehtonen ja Dorothy Rosenberg, altolla Helen Hadden ja Hely Perttu, tenorilla Martti Saari ja Tim Hadden ja bassolla Everett Hietanen ja Merton Pohjo.

Lisäksi oli mukana ryhmän ohjaaja Heikki Perttu, joka säesti myös sekä hanurilla että pianolla. Saiman Puiston piano tosin on niin huonossa vireessä, että sillä ei juuri viitsi soittaa, ellei ole ihan pakko.

Kuoro aloitti laululla "Tanssin sun kanssasi aamuun", koska laulujen esittelijän Merton Pohjon mukaan "kaikki suomalaiset pitävät tangosta". Kuulemma Keski-Pohjanmaalla on jopa tapana sa-

noa, että "suu poskelle ja tangolle".

Venäläinen mustalaismelodia "Tuoksuivat tuomet" sai erittäin suuret kättentaputukset yleisöltä. Solistina toimi Dorothy Rosenberg.

Kuoron ohjelmistossa oli myös lasten laulu "Sairas karhunpoika", minkä he esittivät huumorin sävyttämänä. Ilman säestystä esitetty "Järven takana on punainen talo", suomalainen kansanlaulu, vetosi yleisön tunteisiin haikeudellaan.

Moni kommentoi jälkeenpäin, miten mukavaa oli kuulla suomenkielellä laulettua musiikkia. Juuri sellaisia laulelmiä, joita omilla vanhemmilla oli tapana laulella ennen vanhaan.

Leominsteriläinen Kaija Pesonen oli huolehtinut kaikkien ohjelaisten esiintyjien yöpymisestä. Riddellit majoitettiin paikalliseen hotelliin, koska heillä oli mukanaan 13-vuotias suomalaispoika Mikko, joka oli saapunut Yhdysvaltoihin englantia opiskelemaan.

Kaikki muut matkalaiset Kaija Pesonen oli onnistunut jatkuu sivulla 12

"Finlandia Street" Brooklynin

Imatra seuran 100-vuotisjuhan kunniaksi on sen johdosta tehty kaupunginhalitukselle esityksen saada nimittää Sunset Park -alueen 40, kadun 8 - 9 Avenuen välinen osa Finlandia streetiksi.

Se tosin tulisi olemaan kaksoisnimi, sillä kadun alkupeäinen numeronimi tieteenkin säilyy.

Ajatus on kaikin puolin asiallinen ja sopiva, sillä siten jäisi jälkipolville muisto suo-

malaisten rakentamasta ja ylläpitämästä Imatra haalista. Myös Brooklynissa jäljellä olevat suomalaiset ja heidän jälkeläisensä saisivat mielihyvällä todeta, että heidänkin jatkuu sivulla 5

Sana Sieltä - Sana Täältä

On varhainen suviaamu, järvi lepää, aurinko makailee vielä metsän rajassa. Menneinä vuosina herättiin kukkojen lauluun, mutta kukot on syöty ja metsän linnut visertävät meille aamusoinnut.

Nämä seudut olivat sitä kuuluisaa kanankasvatus-busina, kanat kaakattivat, kukot kiekuivat ja ukot pelasivat pokkaa sadandollarien setelillä!!

Emännät ompelivat viljasäkeistä, verhoja, mekkoja ja

lasten vaatteita. Työ ja raha höyräsi, jotkut rikastuivat, toiset köyhtyivät, mutta oli se vaan pirteää elämää.

Kaikkina näissä järvien torpissa on aamuisin sama rullanssi. Ukot hakevat pöntöistä paikkakunnan lehden, jota tutkitaan kuumaa kahvia nautiskellen.

Minua kiinnostaa näin keväisin koulujen ja päätöstutkintojen seremonit, että löytyykö finnejä listalla. Kyllä sitä hyvää hämmäläistä verta virtaa

edelleen, mutta osa on piiloutunut amerikkalaisten ja ranskalaisten nimien alle, ehkä muidenkin kansallisuuksien.

Sain kuitenkin tällaisen listan: Eileen P. Pietilä, Erica Susan Kallio, Jill Marie Lepäoja, Taina Maria Mantila, Kara Jane Pussinen, Leonard Henry Pussinen, Joyce Lepäoja, (Award), Sonia Lynn Rasi, Eric Scott Niskanen, Erin Pulkkinen (Award), Eric Asikainen, Carrie Nipula.

Huomioka, että ainoastaan yhdellä on suomalainen etunimi.

Kolmannen sekä neljännen polven finniä veret virtaavat jo siinä amerikkalaisessa "main stream:nä" ja siihen haajaantuvat. Viidenkymmenen vuoden kuluttua on suomalaisuus hävinnyt tyystin, vain hautausmaalla voi nimikilvistä lukea, että seudulla asui ja vaikutti suomalaista väestöä. Niin muuttuu maailma.

Urheilun alalla on nimiä niukasti. Mitä nyt Floridassa nuori Hokkanen ja Pöllänen ja meidän kadun Herb Silander ja naapurikylän Saari pitävät urheilulippua ylhäällä.

Lehdissä oli valaiseva kirjoitus Veikko Laihon opinnoista jatkuu sivulla 5

Connecticut

Heinä- ja elokuu ovat kiireistä aikaa Connecticutin suomalaisseuduilla. Lähes joka viikonloppu voi mennä jonkinlaiseen suomalaisseuran organisoimaan tilaisuuteen. Tässä kalenteri tapahtumista. Kannattaa leikata talteen!

Heinäk. 15. p:nä Finnish American Heritage Society:n historiallinen komitea järjestää suomalaisia tapoja ja sanontoja selvittävän tilaisuuden klo 1:30 iltapäivällä Finnish Hall rakennuksessa, Rt. 169, Canterbury.

Kaikki kehoitetaan saapumaan paikalle kertomaan omista tavoista ja tottumuksista. Tilaisuus on maksuton ja virvokkeita tarjolla.

Heinäk. 21. p:nä klo 4 - 6 iltapäivällä vuotuinen kana barbecue Aura Haalilla Voluntownissa. Lisätietoja ja lippuja saa soittamalla Anja Mälliselle (203)376-4653.

Elok. 2. p:nä FAHS:n jäsenkokous Finnish Hallissa, Rt. 169, Canterbury.

Elok. 4. p:nä Hannu Mäkipuron konsertti Tamarack Lodge, Beach Pond, Voluntown. Hanurivirtuoso Veikko Ahvenainen Suomesta vierailvana esiintyjänä.

Kana barbecue klo 5 - 7 il-

lalla, konsertti alkaa klo 8 illalla. Lisätietoja ja lippuja saa soittamalla numeroihin (203) 423-3854 tai (203)375-0224.

Elok. 6. p:nä klo 7:30 illalla Aura Seuran jäsenkokous Aura Haalilla Voluntownissa.

Elok. 11. p:nä klo 4 - 6 iltapäivällä vuotuinen kana barbecue Finnish Hall, Rt. 169, Canterbury. Lisätietoja numeroista (203)423-3854 tai (203) 435-0343.

Elok. 18. p:nä klo 7:30 illalla ohjelma- ja tanssi-ilta Aura Haalilla Voluntownissa.

Syysk. 1. p:nä klo 8:30 illalla Labor Day tanssit Aura Haalilla Voluntownissa. Burt Stromholm takaa tahdin, Aatos Autio solistina. Arpajais-ten voitot vedetään!

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Kokko valaisi Brooklynin Finntownia

Olipa mukava osallistua tänäkin vuonna Imatra seuran juhannusjuhliin.

Samana viikonloppuna, kesäk. 23 p. oli ainakin viidet eri skandinaaviset juhannusjuhlat. Siitä huolimatta Imatralle siunaantui väkeä aivan mukavasti.

Järjestäjät olivat yleisömielisiä hyvin tyytyväisiä ja sää oli mitä parhain. Imatran puutarhuri Alex Kula oli kaunistanut pihan juhla-alueeseen.

Onnellisen haikien mielin laulettiin "Maamme laulu" Amerikan kansallislaulun jälkeen. Mielissä kävi: kunpa saisimme vielä monena juhannuksena tehdä samoin.

Jokavuotisten kävijäin lisäksi oli tälläkin kertaa monia ensikertalaisia ja lapsia näkyi mukana ihmeteltävän paljon. Jotkut skandinaaviset vanhemmat tahtovat näin vielä vaalia perinteitään, näyttämällä lapsilleen aitoa juhannuksen viettoa.

Suomesta oli käymässä Uuden Suomen palveluksessa oleva herrasmies Matti Karhu, joka tekee parhaillaan tutkimustyötä Imatran historiikijaa varten. Hän toimi illan juontajana ja mikä onni se olikaan näille juhille!

Koko juhlayleisö huomioi ihastuneena hänen hienon englannin kielensä ja joustavan juontamistaitonsa.

Veikko Laiho, Imatran puheenjohtajan ominaisuudessa toi tervehdyksensä, jossa hän sanoi juhannuksen muistuttavan hänelle Suomen saunaa, koivuja ja synnyinmaan valoisia öitä.

Hanuriduettoja esittivät Stanley Darrow-Joanne Arnold-duo, minkä jälkeen yleisö kyllä kaipasi omien Laihon veljeksiemme musiikkia.

Lempi Issakainen lausui Kalevalasta runon, jossa Väinämöinen tapasi Joukahaisen sisaren.

Mauno Laurila toi juhlaan Imatran luottamusmiesten tervehdyksen. Hän kehotti tämän hetken suomalaisia pitämään Suomen lippua korkealla ja vaalimaan suomalaista suutta, ja totesi juuri suomalaisten talkoovoimin rakenta-

neen Imatra talon, jonka 100-vuotisjuhlia ensi vuonna juhlimme.

Lupaava nuori viulutaiteilija Tuomas Holmberg soitti viulusooloja varmaan vedoin. Hän on nuoresta iästään huolimatta opiskellut jo kuusi vuotta Julliard musiikkikoulun opettajan johdolla.

Finntownin tyttö Deborah Lindeman lauloi koulutetulla äänellään hengellisiä ja isänmaallisia lauluja.

Pastori Pentti Palonen aloitti juhlapuheensa "kolmella S:llä, sisu, sauna ja Sibelius. Hän vertaili suomalaisten ja venäläisten nokkeluutta toisiinsa kevyin sanakääntein sekä puhui nyky-Euroopan suurista poliittisista ja kansainvälisistä muutoksista.

Nuorten kuulijoiden mielestä puhe osui naulan kantaan juuri nykypäivän asioita käsiteltäessä; nuorethan ovat "Today-ihmisiä."

Puhe loppui runollisiin Finntownin tunnelmiin. Pastori Palosen olemus ja asenne toisiin ihmisiin saa kansan todella kuuntelemaan.

Komea kokko sytytettiin palamaan pimeän tullen. Sen loisteesta sitten mietiskeltiin juhannusyön taikoja, kuka mietiskeli, kuka ei!

Pihamaalla tarjottiin kahvia, pullaa, voileipiä, hot dogeja ja hampurilaisia keskiyöhön saakka ja samalla tanssittiin juhlasalissa Nils Sandenin musiikin tahdissa.

Ensi vuonna juhlaankin sitten juhannusta 100-vuotisjuhlien merkeissä ja kokko roihuaa silloin entistä komeampana Imatran ja suomalaisten kunniaksi.

Anja Laurila

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Terveisiä suloisesta Suomen suvesta

20.06.-90 KAAVI

Tämän laulun sanoin haluan lähettää terveiseni lehden lukijoille täältä suloisesta Suomen maasta -

*Nyt on Suomen suloin aika
Nyt sen kaiku laulun taika
Väinön kannel kajahtaa.*

*Katso kuinka järvet hohtaa
Suomen sulo järvet nuo.
Lehtoloista sua kohtaa
tuoksut joita tuulet tuo.*

"FINLANDIA . . .
jatkoa sivulta 4

perinteitään vaalitaan.

Esitys on menyt jo monen hallitusportaan läpi. Kesäkuun 13. päivä osallistui muutamia suomalaisia yleiseen kansankokoukseen, jonka oli järjestänyt Community Board No. 7. Siellä oli Imatran katuasia esillä. Kaikki tämän asteen kaupunginhallituksen jäsenet puolsivat yksimielisesti esitystä.

Oli erikoisen miellyttävää kuulla täysin amerikkalaisten puhuvan niin kauniisti suomalaisista naapureistaan ja tukevan esitystä sataprosenttisesti.

Tässä erään jengin puhetta: "We have always been proud of our Finnish friends, they are the most desirable neighbors, YOU GAVE US THE SUNSET PARK!"

Se oli hyvää kuultavaa monta vuosikymmentä Finntownissa asuneille. Ja jälleen kerran kuultiin Suomen ole-

Humenna sytytetään juhannuskokot. Ainoastaan sielä, missä on metsäpalovarotus sitä ei sallita, mutta ne sytytetään kaikkialla missä se on mahdollista, yleensä veden partaalle.

Niin täälläkin Pohjois-Karjalassakin on valmistauduttu koko kyläkunnan yhteisvoimin.

Luonto on tosiaan sanomattoman kaunis ja ilmat olleet ihanteelliset.

van ainoan maan, joka maksoi sotavelkansa Yhdysvalloille. Myös monet kaupungin virkamiehet puolsivat asiaa.

Suomalaisten puolesta puhuivat lakimies Robert Saasto, Anne Leisola New Yorkin Uutisista ja Mauno Laurila Imatra seuran luottamusmiesten puolesta. Laurila antoi myös yli 400 nimeä käsittävän nimilistan asian puolesta tälle komitealle.

Paikallisen kaupunginvaltuuston jäsen Steven Di Brienä vie edelleen esityksen kaupunginhallitukseen, jossa asia lopullisesti päätetään. "Hitaasti, mutta varmasti", vaikuuttivat kaupungin virkamiehet.

Ensivuosi, 1991, on Imatran suuri 100-vuotisjuhlavuosi, jonka aikana nähdään 40. katu-7 Avenuen kulmassa myös sanat Finlandia street.

Anja Laurila

Maantiet ovat ensiluokkaisessa kunnossa ihan tänne syrjäkylille asti. Mikäpä on täällä ajella. Liikenneuuhkia oli vain Etelä-Suomessa. Kaupunkien ohitustiet ovat valmistuneet niin, että enää ei tarvitse ajaa tänne Karjalaan tullessa Lahden eikä Kuopion ruuhkaisen keskustan kautta. Yleinen hyvinvointi näkyy kaikkialla.

Monenlaisia tapahtumia on sekä kaupungeissa, että myös syrjäkylillä.

Kesäk. 17. p:nä oli Helsingissä suuret karjalaisten päättäjäisjuhlat. Olympiastadionilla pidetyssä pääjuhlassa olivat läsnä myös presidentti Mauno Koivisto sekä rouva Tellervo Koivisto. Pääjuhlaan oli saapunut 12,000 vierasta.

Karjalan Liiton puheenjohtaja Johannes Virolainen totesi erityisesti Baltian maissa tapahtuneen kehityksen nostaneen Karjalan kysymyksen uudestaan esiin.

"Maamme johdon asiana on seurata kehitystä, jos siihen ilmenee mahdollisuuksia ottaa kysymys esille. Parhailaan neuvotellaan uuden turvallisuusjärjestelmän rakentamisesta Eurooppaan.

Suomea pidettäisiin lännesäkin häirikkönä, jos me nyt vaatisimme rajojen tarkistamisneuvottelujen aloittamista ja vaikeuttaisimme siten myös Gorbatschovin asemaa", hän muistutti.

Valtiovallan tervehdyksen juhlaan tuonut Kalevi Sorsa totesi, mm. että Neuvostoliitossa tapahtuneet uudistukset ovat vapauttaneet keskustelun talvisodasta ja sen syistä.

"Se, ettei sotaa enää panna suomalaisten syyksi, on varmasti ollut helpotus karjalaisille", Sorsa arvioi.

Karjalaiseen kulttuuriperintöön kuuluva kansainvälisyys nousi esiin Karjalan Liiton varapuheenjohtajan Riitta Uosukaisen puheenvuorossa.

"Tämän päivän Suomi elää kiivasta kansainvälistymisen aikaa. Ainoa heimo, jolla tässä on jo kulttuuriperintöä, ovat karjalaiset", muistutti eduskunnan puhemies Kalevi Sorsa.

Monien kulttuurien leikkamassa Karjalassa oli hänen mukaansa pakko oppia suvaitsevaksi. Sorsa arveli karjalaisen kulttuurin olevan kaikkien kokemusten jälkeen monia muita vähemmistökuultuureja paremmin varustautunut selvitteään yhdentyvässä Euroopassa.

Tänä vuonna on kulunut 50 vuotta yli 400,000 karjalaisen ensimmäisestä evakkoon lähdöstä Moskovan rauhansopimuksen jälkeen. Karjalan Liitto perustettiin samana vuonna. Kaunis ilma suosi näitä kolmipäiväisiä juhlia.

Maila Andersson

Amerikan-suomalainen Lepokoti Lake Worth

Heinäk. 5, 1990

Tämä viikko alkoi todella ikävällä uutisella. Saimme suruviestin, Hopea Hapsien laulaja, Emilja Kittilä, on nyt nukkunut ikiuneen, 30. kesäkuuta 94-vuotiaana. Otamme osaa omaisten suruun.

Tiistaina teimme retken Kulaisen-ian kerhoon Turistiklubille, jossa oli virkistävää vierailua. Omat Hopea Hapsit esittivät ohjelmaa siellä.

Musiikkimaisteri Haapa laulatti sitten Pokela huoneessa, jolloin esitettiin amerikkalaista musiikkia itsenäisyyspäivän kunniaksi.

Torstaina professorit, Mr. & Mrs. Suojanen, järjestivät ohjelmaa asukkaille. Mrs. Suojanen esitti yksinlaulua aivan ihanasti ja asukkaamme saivat nauttia heidän monipuolisista esityksistään. Sydämeliset kiitoksemme teille käynnistänne täällä.

Perjantaina pastori Törmälä piti kauniin muistopuheen Mrs. Emilja Kittilän muistolle. Hopea Hapsit lauloivat poissuokuneelle lauluystävälleen.

Ensiviikolla alkaa lomani, joten kuulemiin sitten taas kauden kuluttua. Hyvää kesää teille kaikille ja iloisiin tapaamisiini.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

SANA . . .
jatkoa sivulta 4

ta, jotka päätyivät Bachelor of Science diplomaan ja tähtäimenä on jatkaa opintoja Masters diplomaan. Nämä Suomesta vuosia sitten tulleet Laihon Veljekset eli Laiho Trio, Veikon lisäksi Altti ja Pentti, olivat jo klassillisen haitarimusiikin taiteilijoita ja antoivat monta konserttia. Brooklynin imatralaiset kävivät eräs kevätilta Aura Haalilla näyttelemässä, ja Laihot yöpyivät meillä. Kovin ihasuivat Voluntownin maisemiin ja saunan sielun ja kehon puhdistavaan voimaan.

Siinä parvekkeella pehmeässä kesäyössä tarinoitiin yh-

tä sun toista. Veikko kertoili taiteilijaurastaan ja nautti keli tätä neuvoo kun hänelle oli annettu: jos haluat tulla taiteilijaksi on sinun unohdettava kolme asiaa: tupakka, väkevät ja naiset.

Veikko olikin jo vanhapoika kun ylti katsomaan elämäntoveria. kuunteli, katseli, harkitsi ja niin se elämäntoveri löytyi Imatralta. Sympaattinen, iloinen Maire Mantila.

Veikko on myös Imatraseuran puheenjohtaja ja yhdessä vaimonsa kanssa vetää Imatran ja vielä suomalaisittain, joka on kumarruksen arvoisen tässä kielten vaikeassa tilanteessa.

Noin 25 vuotta sitten aloitimme rakentaa tätä torppaa. Asuimme ja toimimme New Yorkissa. Saimme kokeneen hyvän karpenterin rakennus-

hommiin, Antti Laakson. Hän oli kyllä sellainen "persona grata" henkilö. Hän ei millään kutsunut minua Hertaksi, vaikka kuinka kiihuttelin. Minä olin Misis.

Meillä oli piirustukset, mutta Antti sanoikin, että hän on rakentanut ainakin 40 suomalaista kotia, että kyllä hän tietää. Meille tuli joskus Antin kanssa sellaiset "no mansland" puhelut.

Esko Lehto oli muurannut muurin ja avotakan ja silloin alkoivat sisustustyöt.

Antti: Tähän laitan tukipylvään ja hyllyjä, että misis saa laittaa kirjoja ja niknäkkeitä.

Misis: Tämä misis ei kerää niknäkkeitä, kirjahyllyt tulevat alakertaan, misis tahtoo kurkikirren, joka alkaa keittiöstä ja kulkee olohuoneen läpi

toiselle seinälle.

Antti narkästynenä: Mutta se maksaa misikselle 75 dollaria.

Misis: Minä menen New Yorkiin ja keitän sen kurkikirren

Ja niin laitettiin kurkikirsi. Alakertaan en puuttunut ja sinne Antti rakensi saunan. Edesmennyt saunaneuvos Vannamo vieraili meillä ja kehuskeli, että jo on ammattimies ollut asialla, sauna hengittää ja löyly on makoinen.

Mikä siinä oli hengittäessä kun oli Suomen kiuas, Voluntownin puut, pihkaiset seinät ja järvimaisema. Aina kun saunaa keuhkaan muistamme Anttia.

Antti oli myös tarkka tavaran kanssa. Jos Tripin lautarhasta tuli huonoa tavaraa, painui Antti sinne ja POLKI JALKAA isolle ja pulskalle Hermannille. Tavara vaihdettiin.

Hermannilla on suuri kunnioitus näitä vanhoja suomalaisia

sia ammattimiehiä kohtaan. Ovat rehellisiä ja työn jälki hyvä.

Eräs viikonloppu kun tulimme New Yorkista huomasimme, että muurin vierelle oli ilmestynyt komea penkki, punapuusta tehty. Se oli Antin lahja misikselle. Siihen ne kaikki meillä käyvät vieraat läsähtävät istumaan. Siitä minä sitten hätistän heitä peremmälle.

Kesä on parhaimmillaan. On vaan ikävää ajatella, kun on niin monia, jotka eivät siitä pääse nauttimaan. Meilläkin on kolme halvaustautia potevaa ystävää, Lillian Kauppinen, Esteri Markkanen ja Ida Kujala. Toini Sjögren on myös joutunut sairaalaan. Lindeenit peruivat Suomi-matkan, Laurin povli on saatava kuntoon.

Hilkka ja Torsti ovat torpallaan ja siellä käy sahan ääni ja naulan nakutus. Torppaa suurennetaan. Ahoiset saapuvat Floridasta kun puolella välissä ja Korhoset lähtivät Suomeen, ne Floridan Korhoset.

Mansikka-, mustikka- ja maissiajasta nautimme ja toivomme kaikille muillekin kesän iloa.

Hertta Odell

Suomalaisten ja amerikkalaisten videokasettien muutoksia

PAL, SECAM, NTSC, 1/2"VHS,
BETA, VHS-C, 8mm, 3/4"U-MATIC

E-120, E-180 \$48.00

Hintaan sisältyy tyhjä kasetti
& postitus kautta U.S.:n)
(206)365-3249

ZYK 12331, 32nd Ave. N.E.
Seattle, WA 98125

Suomalaissysteemien
TV:t, VCR:t & videokamerat
myös meiltä

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Hotdogit ja limsa vetivät tämänkin joukon suut messingille. Kuvassa Jill Potsaid (vas.), Nicole, Erica ja Greg Perko sekä Greg Hammond.

Riemukas lasten ilta käynnisti kesäjuhlat

Saiman Puiston paviljonki täyttyi lapsiperheistä Kesäjuhlien avajaisiltana perjantaina kesäkuun 29. päivänä. Illan vetonauloja olivat saateesta huolimatta komeasti roihunnut kokko, *Revontulten* tanssit sekä maukkaat hot dogit.

Perjantai-illan ohjelman vetivät *Revontulet*, jotka myös hoitivat hot dogien ja jäätelön tarjoilun.

Suomalaisen juhannuksen perinteinen kohokohta eli kokko kiinnosti nuorta väkeä kovasti. Lapsia ei tarvinnut sen kummemmin houkutella, kertoi Connecticutissa asuva Wendy Hammond. "He halusivat tulla katsomaan kokkoa."

Nurmikon keskelle kasattu lautakasa ei ennen syyttämistä oikein sävähdänyt. "Se on niin pieni," olivat lasten ensikomentit, Hammond naurahhti, ja muisteli kokon ol-

leen suurempi oman lapsuus-aikanaan.

Greg ja Jessica Hammond asettuvat innokkaasti kuvattavaksi Erica, Nicole ja Greg Perkon ja Jill Potsaidin kanssa. Sitten olikin jo kiire jäätelölle. "Voiko mennä hakemaan jo?" Greg Hammond hihkaisi kun kuva oli otettu.

"Kotona oli tylsää," selitti jo teini-ikään ehtinyt Jesse Gariepy Saiman Puistoon tuloaan. Serkku Steven LeBlanc myönteli vieressä hot dogia pureskellen. Parempaa kuin kotona istuminen, pojat totesivat illasta.

Kansantanssiryhmä *Revontulet* järjesti mainion shown sateen jo alkaessa tihkuttaa paviljongin kattoon. Yleisö seurasi tarkkaan tanssijoiden askelia ja osa pääsi itsekin kokeilemaan suomalaisen kansantanssin kuvioita.

Nuuskapolkka opeteltiin pienissä erissä Lloyd Hannulan antaessa ohjeita ja näyttä-

Nuuskapolkassa opittiin näyttämään kieltä ja halaa-maan.

Revontulten Myrtle Walker (vas.), Sidney Walker ja Rudy Lahti tarjoilivat mahan täydeltä herkuja.

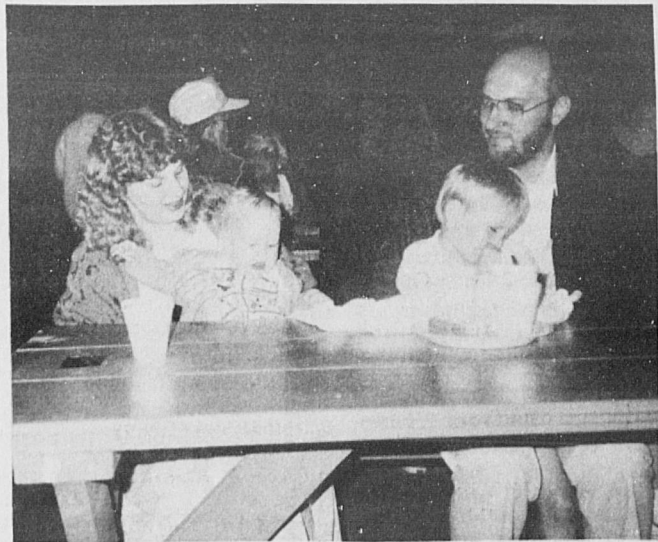
essä mallia. Kun yhdestä vaiheesta selvittiin hyppyineen, halauksineen ja nenän niistämisineen, aloitettiin taas alusta. Viimeinen kierros sujuikin sitten jo melkein mallia katsomatta.

Polkan seuraaminen oli hauskaa niillekin, jotka eivät itse mahtuneet tanssilattialle. Pimentyneessä illassa roihuaava kokko veti kuitenkin osan juhlaväestä ääreensä. Vaatimaton lautakasa loimusi upeana soihtuna, eikä keveä kesäsade sitä haitannut.

Lapset saivat illan mittaan liikuntaa kerrakseen juostessaan pitkin Saiman Puiston nurmikenttiä ja metsiköitä. Kokkotulen hiivuttua pääsivät vanhemmat juhlavieraat vauhtiin, kun klubirakennuksessa kulutettiin tanssilattiaa aina keskiyöhön asti. Reippaan menon takasi Veikko Honkalan musisointi.

"Joko sitä jätskiä pian saa?" pohti Ben Holmes.

Anne ja Ned Brockwell Enfieldistä, CT, toivat poikansa Erikin ja Adamin maistelevaan amerikansuomalaista juhannuksenviettoa.

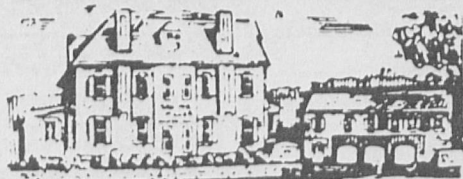
May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Kuolleita

Walfrid N. Palojärvi

Walfrid N. Palojärvi, 98, kuoli 13. päivä kesäkuuta sairautteen Eastwood Pines hoitokodissa.

Palojärvi syntyi Kaustisilla, Suomessa, 12. päivä syyskuuta 1891 Hans Henrik ja Anna (Pakkala) Palojärven poikana ja tuli Yhdysvaltoihin 1911.

Hän omisti entisen Kilpi Grocery-yhtiön West Streetillä vuoteen 1951, ja toimi myöhemmin maalarina ja puuseppänä.

Palojärvi oli vanhin jäsen Govenant Evangelical Lutheran kirkossa, missä hän oli kunniadiakoni ja Mission Societyn kunniajäsen. Hän oli aktiivisesti mukana kirkon toiminnassa.

Hän toimi entisen Bethel Lutheran kirkossa seurakunnan presidenttinä, rahastonhoitajana, kuoronjohtajana ja diakonina ennen kirkon yhtymistä Covenant Evangelical Lutheran kirkkoon. Palojärvi oli myös entisen Eastern Conference of Suomi Synodin rahastonhoitaja ja hyvin tunnettu henkilö alueen suomalaisten keskuudessa.

Hänen vaimonsa Hilja (Tyrväinen) Palojärvi kuoli marraskuussa 1975.

Suremaan jäivät poika Olavi W. Palojärvi, Westminster; kaksi tyttäret, Helvi Palojärvi ja Irja Daly, molemmat Gardnerrissa; yhdeksän lastenlasta, neljä lastenlastenlasta, sekä useita sisarusten lapsia Yhdysvalloissa ja Suomessa.

Hautajaiset pidettiin Covenant Evangelical Lutheran kirkossa. Edesmennyt haudattiin Wildwood hautausmaalle. Järjestelyistä huolehti Smith Funeral Homes, 69 Vernon St, Gardner.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Reipasta menoa urheilukentällä

Frank Luokkalan muistopalkinto erinomaiselle urheilijalle meni ensimmäistä kertaa vuosiin naiselle urheiluseura Reippaan tämänvuotisessa rata- ja kenttärheilulajien koitoksessa Saiman Puistossa 1. päivä heinäkuuta. Frank Luokkalan pokaalin sai kolme eri lajia voittanut **Lara Carlson** New Haveista, CT.

Monitaitoinen Carlson, joka kuuluu koulunsa Southern Connecticut State Collegien kenttälajien joukkueeseen, voitti naisten kiekonheiton (tulos 111' 1"), keihäänheiton (119') ja moukarinheiton (119' 8"), ja sijoittui toiseksi kuulantönnössä.

Carlson on sukujuuriltaan ruotsalainen, joten tällä kertaa suomalaiset eivät saaneet kunniaa hyvistä urheilijageeneistä.

Hyppylajeissa annetun Erkki Koutosen erikoispalkinnon voitti **Derek Catsam** Newportista, NH. Williams Collegessa opiskeleva Catsam voitti miesten pituushypyn (tulos

19') ja korkeushypyn (6'), ja ylsi kolmannelle tilalle kolmiloikassa.

Fitchburg High Schoolin entiset ja nykyiset oppilaat menestyivät hekin aurinkoisella urheilukentällä.

Yalen yliopistossa opiskeleva **Chris Ciccolini** otti kolmantena perättäisenä vuotena voiton miesten keihäänheitossa, voittoaika oli 186'. **Ray Boutotte**, Wentworth University, oli toinen korkeushypyssä (5' 10") ja **Scott Boccia**, Wagner College, voitti kolmiloikan (39'). Boccian nimissä on Fitchburg High Schoolin kolmiloikkaennätys 44' 6". Naisten kuulantönnön voitti **Tracy Walsh** tuloksella 31' 6", toiseksi työnsi **Lori Alario** henkilökohtaisella ennätyksellään 29' 4".

Viiden mailin Finnish Memorial -juoksun ykköstilän jakoivat **Joe Curtin** Worcesteristä ja **Reno Stirrat** Shrewsburystä. Miesten voittoaika tällä maan nopeimmaksi mainostetulla viisimailisella oli 24:51.

Curtin oli ensi kertaa mukana tässä suurimmaksi osaksi alamäkeen juostussa kilpailussa, Stirrat puolestaan oli vanha konkari: myös viime vuonna hän jakoi ykköstilän. Molemmat pitivät rataa mukavana ja olivat tyytyväisiä lopputulokseensa.

Kolmoseksi juoksi **Erik Wight** Wendelistä ajalla 26:06, neljäs oli fitchburgilainen **Kenneth Carabba**. Naisjuoksijoista nopein oli **Shawn White** sijalla 11 (27:41).

Chris Woods ohjasi onnistuneen urheilutapahtuman.

Miesten kuulantönnön voittajan John Dupuis'n tyylinäyte. Dupuis oli juuri voittanut myös Uuden Englannin mestaruuden Bostonissa.

Alle 8-vuotiaille tytöille 40 metrin juoksu oli hupia

Amy Saari ponnkasi tyttöjen pituushypyssä kolmoseksi.

Tulokset lajeittain olivat seuraavat:

Miesten keihäänheitto: 1. Chris Ciccolini, 186'; 2. Eric White, 151' 4"; 3. Peter Mitchell, 129' 2".

Nuorten keihäänheitto: 1. Mike Mitchell, 128'.

Naisten keihäänheitto: 1. Lara Carlson, 119' 1"; 2. Shannon Smith, 85' 1".

Miesten kuulantönnö: 1. John Dupuis, 50' 7 3/4"; 2. Karl Wallen, 46' 6 1/4"; 3. Mark Dubrisky, 44' 5 1/2".

Naisten kuulantönnö: 1. Tracy Walsh, 31' 6"; 2. Lara Carlson, 31' 1"; 3. Lori Alario, 29' 4 1/4".

Miesten korkeushyppy: 1. Derek Catsam, 6' 2"; 2. Ray Boutotte, 5' 10"; 2. Jamieca Snowden, 5' 6".

Naisten korkeushyppy: 1. Tanya Beaulieu, 3' 8"; 2. Lori Alario, 3' 6".

Miesten pituushyppy: 1. Derek Catsam, 19' 2"; Scott Boccia, 18' 3"; 3. Jayson Desmarais, 18'.

Naisten pituushyppy: 1. Tanya Beaulieu, 9' 5".

Miesten kolmiloikka: 1. Scott Boccia, 39'; 2. Jay Desmarais, 38' 3"; 3. Derek Catsam, 38' 1".

Miesten kiekko: 1. Mark Dupuis, 146' 10"; 2. John Dupuis, 140' 1"; 3. Bill Cotter, 135' 3".

Naisten kiekko: 1. Lara Carlson, 111' 1"; 2. Tracy Walsh 106'; 3. Lori Alario, 74'.

Tyttöjen kiekko: 1. Tanya Beaulieu, 63' 2".

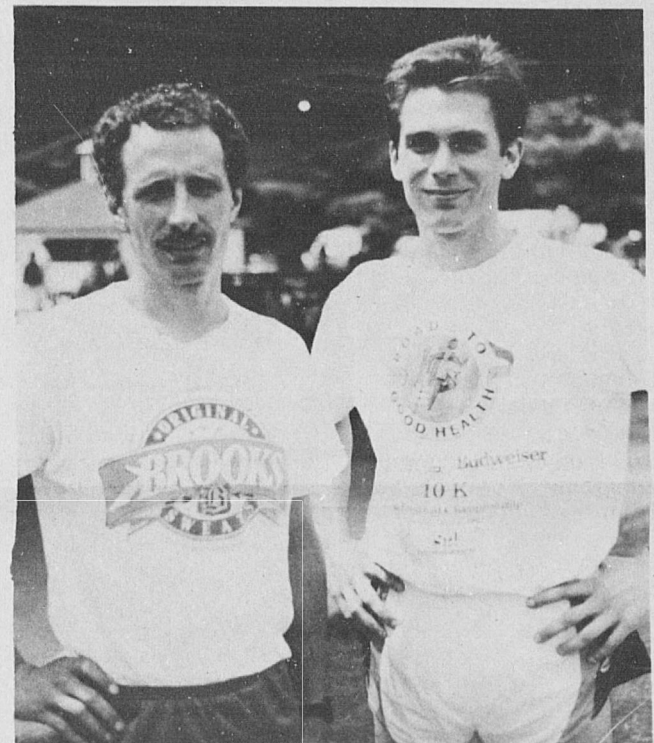
Miesten moukari: 1. Bill Sutherland, 181' 5"; 2. Ed Healey, 177' 4"; 3. Chip Huckins, 170' 4".

Naisten moukari: 1. Lara Carlson, 119' 8"; 2. Shannon Smith, 60' 5".

Miesten 1,500 metrin kävely: 1. Don Drewniak, 7:20:5; 2. Valio Liedes, 8:47:2; 3. Karl Mäkelä, 10:31:6.

Naisten 1,500 M kävely: 1. Eila Kelly, 10:58:5.

Paavo Nurmi Classic 1,500 M, miehet: 1. Rich Marien, 4:09:8; 2.

Reno Stirrat (vas.) ja John Curtin jakoivat 5 mailin Finnish Memorial -juoksun ykköstilän.

Ray Boutotte, 4:52:7; 3. Art Conro, 4:57:7.

Paavo Nurmi Classic 1,500 M, naiset: 1. Natalie Cartwright, 5:20:5; 2. Naomi Sullivan, 6:51:3.

Miesten 3,000 M: 1. Jim Daley, 10:38:62; 2. Rich Beifenbeiser, 11:33:2; 3. Hugo Bogaard, 12:28.

Miesten 400 M: 1. Jayson Desmarais, 58.7; 2. Bruce Oettinger, 70.1; 3. Jerry Grove, 77.4.

Miesten 110 M aidat: 1. Jeff Hennesy, 17:3; 2. Ray Boutotte, 21:4.

Naisten 110 M aidat: 1. Tanya Beaulieu, 19:2; 2. Lori Alario, 23:5.

Miesten 800 M: 1. Rich Marien, 2:01:8; 2. Ken Carabba, 2:20:8.

13-14-v. tyttöjen korkeus: 1. Jessica Gledhill, 4' 2"; 2. Amy Saari, 4'; 3. Christie Cush ja Adrienne Gass, 4'.

Alle 12-v. tyttöjen korkeus: 1. Beth Kapopoulos, 3' 6"; 2. Naomi Sullivan, 3' 6".

Poikien korkeus: 1. Jeff Aalto, 3' 10"; 2. Kevin Norris, 3' 8".

13-14-v. poikien pituus: 1. Steve Benedict, 13' 10"; 2. Jeff Aalto, 11' 8"; 3. Bart Larkin, 11' 3".

Alle 11-v. poikien pituus: 1. Kirk Larkin, 12' 8"; 2. Tim Bean, 11' 17"; 3. Mike Sivula, 11' 6".

13-14-v. tyttöjen pituus: 1. Jessica Gledhill, 14'; 2. Christie Cush, 13'; 3. Amy Saari, 12' 5".

Alle 11-v. pituus: 1. Lisa Wallin,

10' 8"; 2. Jill Thibeault, 8'; 3. Beth Sivula, 5' 7".

350 M 14-15-v. pojat: 1. Rich Storrs, 56.6; 2. Jesse Cariepy, 59; 3. Jeff Aalto, 60:5.

350 M 10-v. pojat: 1. Bill Gilchrist, 1:04:81; 2. Kevin Norris, 1:07:7; 3. Kirk Larkin, 1:09:7.

350 M alle 8-v. pojat: 1. Sean Ferguson, 1:13:2; 2. Greg Perko, 1:22; 3. Mike Erkinen, 1:22;

350 M 14-15-v. tytöt: 1. Amanda Norris, 59:9; 2. Amy Saari, 1:06; 3. Addrianne Gass, 1:08:7.

350 M alle 13-v. tytöt: 1. Lisa Wallin, 1:08:1; 2. Leah Jarkko, 1:09:6; 3. Beth Kapopoulos, 1:13:8.

40 M 14-15-v. pojat: 1. Steve Benedict, 14:2; 2. Jesse Gariepy, 14:3; 3. John Wallin, 14:4.

40 M 11-v. pojat: 1. Tim Bean, 15:3; 2. Stephen LeBlanc, 15:9; 3. Kirk Larkin, 16:3.

40 M 10-v. pojat: 1. William Gilchrist, 16:3; 2. Mike Sivula, 17:3; 3. Jim Baron, 18:3.

40 M alle 8-v. pojat: 1. Dan Suvakoski, 7:4; 2. William Swansen, 7:7; 3. Mike Erkinen, 8:8.

40 M 13-14-v. tytöt: 1. Jessica Gledhill, 14:1; 2. Amy Saari, 15:8; 3. Mary Saari, 16:8.

40 M 9-12-v. tytöt: 1. Naomi Sullivan, 15:7; 2. Lisa Wallin, 16:5; 3. Kim Woodard, 17.

40 M alle 8-v. tytöt: 1. Jill Thibeault, 8; 2. Elizabeth Pelto-kangas, 8:2; 3. Sarah Larkin, 9.

The Finnish-American

RAIVAAJA

A big thank you to the following
for the great job on the
Summer Festival:

Waino Aalto
Lempi Aalto
Helen Aho
Judith Aho
Raimo Ahti
Ann Anderson
Aili Anderson
Ethel Anttonen
Aili Berkio
Marita Cauthen
Marcus Delaney
Hellyn Eagan
Nils Granfors
George Halfpenny
Lloyd Hannula
Sirkka Hoglund
Lyyli Holman
Sirkka Honkala
Voitto Jarvi
Adolph Kamila
Helge Kiuru
Bertha Laaksonen
Miriam Lehto
Walfrid Makela
Anna Niemi
Taimi Olkkola
Miriam Orava
John Perko
Hilkka Philips
Fabian Raatikainen
June Tantanen
Elsie Ruosteoja
Sirkka Tastula
Helmi Salmi
Isolde Bouchere
Carl Swanson
Armas Kaukoranta
Wilho Aalto
James Aho
Raymond Aho
Toivo Aho
Andrew Anderson
Otto Anderson
George Anttonen
Waino Berkio
Lula Bjorkbacka
Mary Jean Davis
Ellen Delaney
Mary Gillis
Eileen Granfors
Lily Hannula
Tarmo Hannula
Eugene Hoglund
Ruth Holm
Veikko Honkala
Aini Howe
Irene Jarvi
Bernard Kelley
Hilkka Kiuru
Mabel Landry
Anja Lienes
Lili Marble
Daggy Nykanen
Eino Parker
Paula Parker
Martha Patari
Eira Perko
Linnea Poikonen
Jonathan Ratila
Martin Ruosteoja
Olavi Tastula
Aili Weeks
Irja Alitalo
Toivo Wainonen
Chris Woods
Anne Woods
Donald Woods
Robert Girouard
Richard Mulligan
Robert Duncan
Steve LeBlanc
Martha Bradshaw
Matti Aho
Chris Butterfield
Joe Dwyer
Kathy Eckley

Tarmo Hannula
Chair.
1990 Summer Festival
Committee

Sirkka Tastula (left) and Elsie Ruosteoja

Festival treasurer Miriam Lehto

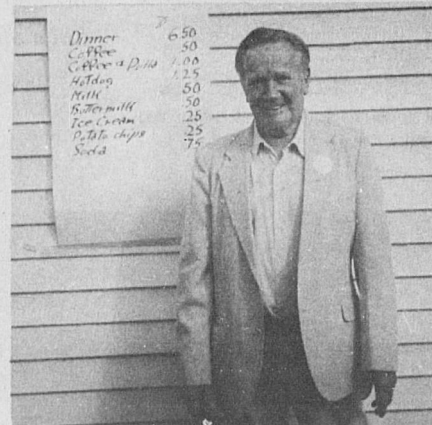
Above, ticket seller
Aini V.W. Howe waits
on customers Tuula
Kiirikki and Eeli Mord.

From left to right, Lempi Aalto, Hilkka Kiuru and Lili Marble worked
at the hot dog booth.

Aili Anderson (left) Nils Granfors and Lily Hannula check out the buttermilk situation.

Festival Chairman Tarmo Hannula at the
end of a busy day.

SPEECH . . .
continued from page 3

bilingual readers Raivaaja provides news and information from Finland not found anywhere else. And the paper keeps the readers informed about events and happenings in Finnish communities all over the world.

The newest breed of readers are the second and third generation Finnish Americans who want to hear about their heritage and turn to Raivaaja because no newsletter, no matter how well edited, can give them in depth information like a newspaper can.

Tehtävänä on palvella kaikkia näitä osapuolia. Se ei suinkaan ole aina helppoa, mutta Raivaajan lukijoiden ja osakkeenomistajien avun ja kannustuksen myötä pystymme sen tekemään. Raivaaja ei kuulu, eikä ole koskaan kuulunut, yksityisomistajien joukkoon. Sen osakkeenomistajat edustavat monia amerikansuomalaisia ryhmiä ja järjestöjä ja muutamia yksityisiä henkilöitä. Yksi suurimmista osakkeenomistajista on Finnish American Club of Saima. Siksi ei olekaan mikään ihme, että yhdessä organisoimme nämä vuotuiset Kesäjuhlat.

Me emme näe Raivaajaa jakavana, vaan yhdistävänä voimana.

Our task is to serve all factions. It isn't always easy, but with the encouragement and support of Raivaaja's readers and shareholders we can keep going. Raivaaja is not, nor has it ever been, a privately owned enterprise. Its shareholders represent many Finnish American groups and organizations and a few individuals. One of our biggest shareholders is the Finnish American Club of

PUHE . . .
jatkoa sivulta 3

Saima. So, it's no surprise that we combine our efforts to hold this annual Summer Festival.

We do not see Raivaaja as a dividing force but as a combining one.

Raivaajaa on mahdotonta verrata johonkin toiseen sanoma- tai aikakauslehteen. Se on kuin vanha perhetuttu, joka on kuulunut kuvaan vuosikausia. Elämä ilman sitä tuntuu mahdottomalta, mutta kuitenkin se tulee usein jätettyä oman onnensa nojaan.

Ilmettemme, miksi niin usein kuulemme tokaisun: "Ai, vieläkö se ilmestyy?" kertoessamme ihmisille työskentelevämme Raivaajassa. Emme ymmärrä, miten ihmiset voivat unohtaa tai jättää menneisyyteen jotain sellaista, mikä oli joskus niin rakas heille itselleen, vanhemmilleen tai isovanhemmilleen.

On aika herätä ja huomata, että Raivaajan tulevaisuus on teidän päätettävissäanne - YHTEISESTI.

It is impossible to compare Raivaaja into any other newspaper or magazine. It is like an old family friend that's been there for years. You can't imagine your life without it, yet, you might not always pay the best of attention to it. Sometimes we wonder, why so many people say "Oh, is it still being published?" when we tell them that we are working at Raivaaja. For us it is hard to understand that you can let go off or lose touch of something that at one point was ever so important to you, your parents or grandparents.

It's time to wake up and realize that the future of RAIVAAJA is in YOUR hands - COLLECTIVELY.

Reipas Track Meet - Carlson and Catsam dominate

FITCHBURG, MA - For the first time in several years a woman held the distinction of being one of the two big winners at the 76th Reipas Athletic Club Track and Field Meet at Saima Park on Sunday, July 1, 1990.

Lara Carlson, unattached, from New Haven (CT) won the coveted Frank Luukkala Memorial Trophy by placing first in three events: Discus, 111' 1"; Hammer Throw, 119' 8"; Javelin 119' and 2nd in the Shot Put with a toss of 31' 6".

Derek Catsam, Williams College, from Newport (NH) won the Erkki Koutonen Award. He, too, had an excellent day, finishing first in two events: High Jump, 6'; Long Jump, 19' and third in the Triple Jump, 38' 1".

Former and current Fitchburg High School stars also did well.

Chris Ciccolini of Yale University was first in the Javelin for the third year in a row with a throw of 186'. **Ray Boutotte**, Wentworth University, second in the High Jump, 5' 10". **Scott Boccia**, Wagner College, first in the Triple Jump, 39'. Scott holds the Triple Jump record for Fitchburg High School with a District E Class Meet jump of 44' 6".

Tracy Walsh won the Shot Put with a throw of 31' 6" and **Lori Alario** placed second, 29' 4 1/4" (personal Best).

Times and Distances for various events are listed below:

Men's Javelin

1. Chris Ciccolini, 186'; 2. Eric

White, 151' 4"; 3. Peter Mitchell, 129' 2".

Youth Javelin

1. Mike Mitchell, 128'.

Women's Javelin

1. Lara Carlson, 119' 1"; 2. Shannon Smith, 85' 1".

Men's Shot Put

1. John Dupuis, 50' 7 3/4"; 2. Karl Wallen, 46' 6 1/4"; 3. Mark Dubriski, 44' 5 1/2".

Women's Shot Put

1. Tracy Walsh, 31' 6"; 2. Lara Carlson, 31' 1"; 3. Lori Alario, 29' 4 1/4".

Men's High Jump

1. Derek Catsam, 6' 2"; 2. Ray Boutotte, 5' 10"; 3. Jamieca Snowden, 5' 6".

Women's High Jump

1. Tanya Beaulieu, 3' 8"; 2. Lori Alario, 3' 6".

Men's Long Jump

1. Derek Catsam, 19' 2"; 2. Scott Boccia, 18' 3"; 3. Jayson Desmarais, 18'.

Women's Long Jump

1. Tanya Beaulieu, 9' 5".

Men's Triple Jump

1. Scott Boccia, 39'; 2. Jay Desmarais, 38' 3"; 3. Derek Catsam, 38' 1".

Men's Discus

1. Mark Dupuis, 146' 10"; 2. John Dupuis, 140' 1"; 3. Bill Cotter, 135' 3".

Women's Discus

1. Lara Carlson, 111' 1"; 2. Tracy Walsh, 106'; 3. Lori Alario, 74'.

Girl's Discus

1. Tanya Beaulieu, 63' 2".

Men's Hammer

1. Bill Sutherland, 181' 5"; 2. Ed Healey, 177' 4"; 3. Chip Hucks, 170' 4".

by Donald Woods

Women's Hammer

1. Lara Carlson, 119' 8"; 2. Shannon Smith, 60' 5".

Men's 1,500 M Walk

1. Don Drewniak, 7:20:5; 2. Valio Liedes, 8:47:2; 3. Karl Mäkelä, 10:31:6.

Women's 1,500 M Walk

1. Eila Kelly, 10:58:5.

Paavo Nurmi Classic 1,500 M

- Men

1. Rich Marien, 4:09:8; 2. Ray Boutotte, 4:52:7; 3. Art Conro, 4:57:7.

Paavo Nurmi Classic 1,500 M,

Women

1. Natalie Cartwright, 5:20:5; 2. Naomi Sullivan, 6:51:3.

Men's 3,000 M

1. Jim Daley, 10:38:62; 2. Rich Beifenbeiser, 11:33:2; 3. Hugo Bogaard, 12: 28.

Men's 400 M

1. Jayson Desmarais, 58.7; 2. Bruce Oettinger, 70.1; 3. Jerry Grove, 77.4.

Men's 110 M Hurdles

1. Jeff Hennessy, 17:3; 2. Ray Boutotte, 21:4.

Women's 110 M Hurdles

1. Tanya Beaulieu, 19:2; 2. Lori Alario, 23:5.

Men's 800 M

1. Rich Marien, 2:01:8; 2. Ken Carabba, 2:20:8.

Girl's High Jump 13-13

1. Jessica Gledhill, 4' 2"; 2. Amy Saari, 4'; 3. Christie Cushman, 4'.

Girl's High Jump 12 and under

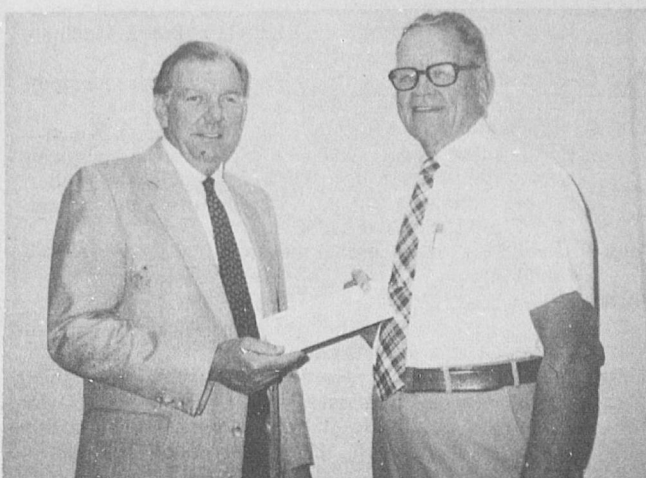
1. Beth Kapopoulos, 3' 6"; 2. Naomi Sullivan, 3' 6".

Boy's High Jump

1. Jeff Aalto, 3' 10"; 2. Kevin

Turn to REIPAS page 10

Parempi antaa . . .

FITCHBURG, MA - Worker's Credit Union President John Chiasson was the lucky winner of the second prize in the 1990 RAIVAAJA benefit drawing, \$100 in cash donated by Hanslin Travel Service of Fitchburg. In the above photo, Chiasson (left) receives the prize from Raivaaja Publishing Company President Eino E. Niinimäki (right). Niinimäki is president of Hanslin Travel Service.

. . . kuin ottaa*

After receiving his prize, John Chiasson donates it to the RAIVAAJA. In the above photo, Chiasson (left) presents the \$100 to RAIVAAJA editor-in-chief Marita Cauthen. Looking on is Raivaaja Publishing Company President Eino E. Niinimäki (right), president of Hanslin Travel Service, donor of the \$100 to the RAIVAAJA benefit drawing. Thank you John Chiasson!

(*It is better to give than to receive)

FITCHBURG, MA - Lara Carlson of New Haven (CT) won the Frank Luukkala Memorial Trophy during the 1990 Reipas Summer Festival Track & Field Meet on July 1. The above photo shows Carlson during the discus competition. She took first place in the women's division with her throw of 111' 1".

Notice !

Soon it will be summer vacation time and the Raivaaja Publishing Company editorial and business offices will be closed from July 23 until August 6.

There will be no RAIVAAJA published on July 25 and August 1.

Raivaaja office

Ray Edwards dies suddenly

FITCHBURG, MA - Former co-op leader and Finnish American Club of Saima president John Raymond Edwards, 935 John Fitch Hwy, died suddenly of a massive heart attack yesterday morning.

Funeral arrangements will be handled by the Sawyer-Miller according to information received at press time.

FAHA

TENANT WAITING LIST NOW OPEN

FAHA Manor - 48 unit senior hud8/220 complex in Sonoma, CA (one bedroom & studios). Call for an application 707-938-1418 or write 191 Verano Ave., Sonoma, CA 95476.

EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

Kalenteri

CONNECTICUT

July 15 - Finnish American Heritage Society Historical Committee will present "Finnish Folkways", 1:30 pm, Finnish Hall, Rte. 169, Canterbury. Informal story telling of different customs, sayings and way of life of the Finns in the area. Come and tell us your stories . . . Refreshments, free admission.

July 21 - Annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown. For more information & tickets, call: Anja Mällinen, 376-4653.

Aug. 2 - Finnish American Heritage Society membership meeting, Finnish Hall, Rte. 169, Canterbury.

Aug 4 - Hannu Makipuro in concert, Tamarack Lodge, Beach Pond, Voluntown. Guest artist, accordion virtuoso Veikko Ahvenainen from Finland. Chicken barbecue 5-7 pm, concert at 8 pm. For more info & tickets, call 203-423-3854 or 376-0224.

Aug. 6 - Aura Seura membership meeting 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown

MAINE

July 20 - Finnish American Heritage Society of Maine food sale, 9 am, Shop'n Save, South Paris.

Aug 12 - Finnish American Heritage Society of Maine annual picnic, Range Pond State Park, Poland. If rain, at Oxford Hills High School, South Paris. Contribute to food table or bring own lunch. Bring own place settings and chairs.

MASSACHUSETTS

July 14 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Suomi Rd, Furnace Pond, Pembroke.

- Saturday supper, 5 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Music by Nils Lundin. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

July 15 - Reading of one canto of Eino Friberg's translation of *KALEVALA*, 3 pm, Longfellow House, Cambridge. Reading by poet David Lewit; Eino Friberg will comment; singing by soprano Kirsti Gamage. Sponsored by New England Poetry Club.

July 16 - "The Finnish Political System and the Situation Today," a lecture by Dr. Pertti Pesonen, chairman of Finland Society and editor-in-chief of *Aamulehti*, 2 pm, Campus Lecture Hall, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg. A feature of Finland Society's Seminar USA 1990; no admission charge.

July 18 - "The Return Expected on Finland's Cultural Investment," a lecture by Pirkko-Liisa O'Rourke, Cultural Counselor, Embassy of Finland, Washington, D.C., 2 pm, Lecture Hall, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

- Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster. Dancing, music, refreshments. Sponsored by Fitchburg Knights & Ladies of Kaleva.

July 19 - Reception for Finland Society Seminar USA '90, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. All welcome to come and meet the seminar's students and teachers. Bring something for the coffee table.

July 20 - "Transformation of Finland's Economy" a lecture by Timo Aittola, Kansallis-Osake-Pankki, New York Branch, 2 pm, Lecture Hall, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg. A feature of Finland Society Seminar USA 1990; no admission charge.

July 21 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

July 22 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

July 25 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster. Dancing, music, refreshments. Sponsored by Fitchburg Knights & Ladies of Kaleva.

July 28 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Elliot Lockwood. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

MICHIGAN

July 26-29 - FinnFest USA '90, Suomi College, Quincy St, Hancock. Tel. (906) 487-7202.

WASHINGTON

July 28 - Finnish-American Folk Festival, 10 am-midnight, Naselle High School, Naselle. Events include: Paavo Nurmi run, folk dancing, kanteles, handicrafts, genealogy, poetry, folk music, historical displays, story tellers raffle, drawings, photos & slides, children's choir, theater, food demonstrations, wedding forum *hyvää ruokaa*, worship service July 29. For more information, contact: Finnish-American Folk Festival, P.O.Box 156, Naselle WA 98638. Tel. 206-484-3848.

All programs subject to change

Valkonen & Hakala top runners in FAHA Juhannus 2K

Jukka Valkonen, 23, of Piedmont, CA was the first to cross the line in the 1990 2-Km, (1.2-Miles) Juhannus Run/Walk at the Finnish-American Home Association's two-day annual Midsummer's celebration at F.A.H.A.'s facility in El Verano, CA June 24.

Jukka's time was 6:51. Right behind him for second place was his father, **Pentti Valkonen**, 56, also of Piedmont, in 7:47.

Top woman runner was 16-year-old **Marja Hakala**, of Orinda, CA in 12:03.

Leading walkers were **John Laurel**, 58, of San Leandro in

14:40 and **Laura Rissanen**, 9, of Richmond, 17:28. Winners of the various age groups will have their names inscribed on a permanent plaque established in 1988.

RUN: 1/Jukka Valkonen/23/6:51; 2/Pentti Valkonen/56/7:47; 3/Chris Alcaraz/18/San Francisco/8:15; 3/Timo Laine/21/Castro Valley/8:15; 5/Randy Anzaldo/16/San Francisco/11:09; 6/Marja Hakala/16/12:03; 7/Unto Laine/58/Castro Valley/12:32; 8/Barbara Hakala/56/Orinda/14:06.

WALK: 1/John Laurel/58/14:40; 2/Laura Rissanen/9/17:28; 3/Pentti Hakala/55/Orinda/17:29; 4/Kerstin Rissanen/11/Rich-

mond/18:12; 5/Anja Rissanen/60+/Vallejo/18:32; 6/Pat Fleener/51/Ridgecrest/19:11; 7/Shari Fleener/28/Livermore/19:12; 8/Milton Tanner/83/Oroville/19:52; 9/Meghan Rissanen/9/Richmond/19:54; 10/Lempi Tanner/70/Oroville/19:58; 11/Liisa Snell/47/Daly City/20:51; 12/Joel Rusk/62/Albany/21:05; 13/Torsti Snell/44/Daly City/21:14; 13/Vesa Snell/8/Daly City/21:14; 15/Lillian Kangas/73/Oakland/21:26.

Race Coordinators: Liisa Karjalainen, Harri Siitonen. Timer: Harri S. Recorder: Liisa K. Finish Line Cards: Sara Jenny. General Aid: Aulikki Valkonen.

Reporter: Harri S.

Reipas Meet

continued from page 9

Norris, 3' 8".

Long Jump Boys 13-14-15

1. Steve Benedict, 13' 10"; 2. Jeff Aalto, 11' 8"; 3. Bart Larkin, 11' 3".

Long Jump Boys - 11 and under

1. Kirk Larkin, 12' 8"; 2. Tim Bean, 11' 17"; 3. Mike Sivula, 11' 6".

Long Jump Girls 13-14

1. Jessica Gledhill, 14'; 2. Christie Cush, 13'; 3. Amy Saari, 12' 5".

Long Jump 11 and under

1. Lisa Wallin, 10' 8"; 2. Jill Thibeault, 8'; 3. Beth Sivula, 5' 7".

350 M Boys 14-15

1. Rich Storrs, 56.6; 2. Jesse

Cariely, 59; 3. Jeff Aalto, 60.5.

350 M Boys 10 Years

1. Bill Gilchrist, 1:04:81; 2. Kevin Norris, 1:07:7; 3. Kirk Larkin, 1:09:7.

350 M Boys 8 and under

1. Sean Ferguson, 1:13:2; 2. Greg Perko, 1:22; 3. Mike Erkkinen, 1:22.

350 M Girls 13-14

1. Amanda Norris, 59:9; 2. Amy Saari, 1:06; 3. Addianne Gass, 1:08:7.

350 M Girls Under 13

1. Lisa Wallin, 1:08:1; 2. Leah Jarkko, 1:09:6; 3. Beth Kapopoulos, 1:13:8.

40 M Boys 14-15

1. Steve Benedict, 14:2; 2. Jesse Cariely, 14:3; 3. John Wallin, 14:4.

40 M Boys 11

1. Tim Bean, 15:3; 2. Stephen LeBlanc, 15:9; 3. Kirk Larkin, 16:3.

40 M Boys 10

1. William Gilchrist, 16:3; 2. Mike Sivula, 17:3; 3. Jim Baron, 18:3.

40 M Boys 8 and under

1. Dan Savukoski, 7:4; 2. William Swanson, 7:7; 3. Mike Erkkinen, 8:8.

40 M Girls 13-14

1. Jessica Gledhill, 14:1; 2. Amy Saari, 15:8; 3. Mary Saari, 16:8.

40 M Girls 9-12

1. Naomi Sullivan, 15:7; 2. Lisa Wallin, 16:5; 3. Kim Woodard, 17.

40 M Girls 8 and under

1. Jill Thibeault, 8; 2. Elizabeth Peltokangas, 8:2; 3. Sarah Larkin, 9.

Worcester, MA

Tarmo & Helen Hannula are leaving today for a 15 day trip to the west coast to visit their daughter Jeanne Russell and her family.

Jeanne, her husband Stanley and children Katherine and Charles live in Lakeside, Oregon.

Located not far from the Pacific coast, Lakeside, as the name suggests, is situated on a lake. Ten Mile Lake in this case.

The Russells own and operate Ten Mile Marina which serves the sportsmen and vacationers who boat on the lake.

The Mile Lake has 186 miles of shore line, the town of Lakeside has about 1,400 inhabitants.

The Hannulas will be flying to San Francisco and then to Eugene (OR). Lakeside is an hour and 45 minute drive from Eugene.

Help Wanted

ATTENTION: POSTAL JOBS! Start \$11.41/hour!
For application info call (1) 602-838-8885, Ext. M-1596, 6 am-10 pm, 7 days.

ATTENTION: HIRING! GOVERNMENT JOBS - YOUR AREA! MANY IMMEDIATE OPENINGS WITHOUT LIST OR TEST! \$17,840 - \$69,485. Call (1) 602-838-8885, Ext. R-1596.

For rent

Finnish lakeside cottage w/sauna on scenic Lake Winnepesaukee in central N.H. - 3 BR., pine/paneled cottage, large fieldstone frpl., deck and Finnish sauna (w/woodstove) on Bear Island avail. in June, July and Sept. This tranquil island retreat is only a 2 hr. drive from Boston, 5 minutes from the boat marina which is 5 miles from the nearest town Meredith "The Latchkey to the White Mountains". For more inf. call Sandra Helvi am or pm 415-771-6397.

Aura Seura's Annual Chicken Barbecue

at

Aura Hall

Voluntown, CT

Saturday, July 21, 1990

4 - 6 p.m.

Adults
\$7.00

Children under 12
\$3.00

For more information & tickets, call
Anja Mällinen (203) 376-4653

Kompliments of Karen in association with a select group of New England Craftsmen proudly announce the opening of **The Pinecraft Gift Shop** on the Kancamagus Highway in scenic Conway, New Hampshire. Shop located on Rt. 112, just off Rt. 16.

**Kompliments of Karen
The Pinecraft Gift Shop
Karen Minkinen Page
246 Brook St., Plympton, MA**

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Heinäkuun 10, 1965
Peabody, MA:n kirjeenvaihtaja "Geowala" kirjoitti voimisteluseura Ponnistuksen vuotuisesta kesäjuhlaa vietetyn Eleanor (Wilson) Whittakerin kotona lähes 40 henkilön voimalla. Emäntinä toimivat Miriam (Forström) Brisbois, Esther Wilson ja Sylvia (Viljamaa) Davis talon emännän lisäksi.

Newport, NH:ssä kerrottiin järjestettävän paikalliset suomalaiset kesäjuhlat ja osanottajia kehoitettiin saapumaan kauempaakin. Raivaajan silloinen toimittaja Lempi Ikävalko-Toivola oli lupautunut juhlapuhujaksi.

Heinäk. 13
Lehden pääkirjoituksessa käsiteltiin uutta voimaan astuvaa Medicare lakia mm. näin: "Itse asiassa Medicaresta tulee ensimmäinen niistä yhteiskunnallisista avustushjelmissä, joita hallituksemme laati pulakautena ja joiden tarkoitus on muodostua itse kannattavaksi. Medicaren rahastussysteemi on juuri tätä tarkoitusta silmälläpitäen laadittu." Lehden toimituskuntaan kuului Sävle Syrjälä, Aino Latva ja Lempi Ikävalko-Toivola.

Jesup, Georgiasta ilmoitettiin suomalaisen osuusfarmin maitten, kaikkiaan 770 eekkeriä, olevan ostettavissa. Ilmoituksen mukaan myytiin 170 eekkeriä istutettua metsää, 50 eekkeriä avointa peltoa, 8 eekkerin maatila, jossa mm. kauppa ja lisäksi 5 eekkeriä pecan -puita.

50 vuotta sitten

Heinäkuun 8, 1940
Fitchburgin miehet voittivat tiukasti köydenvetokilpailussa worcesterilaiset heimoveljensä. Fitchburgin joukkueessa kilpailivat Anton Hagner, Eino Kaarela, Emil Hellman, Eino Toko, Walfrid Gustafson ja Oskar Ukkola.

Worcesteria edustivat Jack Koskenkorva, Jussi Hakala, Matti Autio, Kustaa Karjamaa, Kalle Rautio ja Matti Rahnas-to.

Heinäk. 9
Ohiolaisen Ashtabula Harboring korkeakoulun kerrottiin voittaneen osavaltion koulujen väliset soittokuntakilpailut. Koulu olisi ollut oikeutettu osallistumaan kansallisiin kilpailuihin, mutta jätti sen tekemättä. Raivaajassa olleen kirjoituksen mukaan soittokunnan 86 soittajasta 70 prosenttia oli suomalaissyntyisiä.

Heinäk. 11
New Yorkin maailmannäytelyn Suomen paviljongin suunnittelijan arkkitehti Alvar Aallon kerrottiin avanneen oman "huonekalusalongin" 640 Madison Avenuella New York Cityssä.

"Arkkitehti ja rva Aallolla liikektoverina tulee olemaan amerikkalainen Mr. Pascoe, joten liikkeen nimeksi on otettu

Artek-Pascoe huonekalusalonki," kerrottiin kirjoituksessa. Suomessa, ainakin Helsingissä ja Porissa, toimivat Artekin huonekaluliikkeet myivät vielä tänäkin päivänä Alvar Aallon suunnittelema huonekaluja.

Heinäk. 13
Presidentti Rooseveltin rouvan Eleanor Rooseveltin kerrottiin tutustuvan heinäk. 22. p:nä 1940 New Yorkin maailmannäytelyn Suomen osastoon. Lukijoita kehoitettiin pitämään päivämäärä muistissa, sillä valtion ensimmäinen nainen oli luvannut pitää puheen Suomen paviljongilla vieraillessaan. Canterbury, CT:n kirjeenvaihtaja "Hanna" kertoi New Yorkin kesäkiertueen saapuvan esittämään Eino Leinon näytelmää "Lalli." Ohjaajana toimi Einari Erkkö. "Jokainen mukaan katsomaan arvokasta ja hyvin esitettyä näytelmää 'Lalli' ja tervehtimään New Yorkin näyttelijöitä," hän päätti kirjoituksensa.

75 vuotta sitten

Heinäkuun 8, 1915
Englewood, NJ:stä kirjoitti nimimerkki "M:ja" näin: "Näin niille, joille se kuuluu. Ne muutamat heimo-siskomme, jotka pitävät tapanaan seisokella osaston huoneuston rapukäytävässä toiskielisten hellu-poikain kanssa, siten häiriten ohikulkijoita, ja koska hellu-pojat eivät tahdo ostaa ovipilettiä ja käyttäytyä ihmiseksi, niin paras on, että pidätte ne ulkopuolella, ainakin silloin kun on osaston iltamat. Tämä kaikki rasittaa niitä, joitten täytyy pitää järjestystä yllä iltamatilaisuuksissa ja vielä näin naisvoimalla. Jos sitä peliä vielä jatketaan, niin tepsivimpiin toimiin ryhdytään."

Heinäk. 10
Wing, ND:sta kerrottiin paikakunnalle äskettäin saapuneen suomalaisen Herman Halttusen kuolleen vammoihin, joita hän sai pudotessaan villihevosensa selästä yrittäessään sillä ratsastaa. "Hän oli juhlinut 'fortsulaita' joidenkin maamiestensä kanssa ja päätti koettaa ratsastustaitoaan, joka päättyi noin onnettomasti," kerrottiin lehdessä.

Heinäk. 14
Mari Hämäläinen Ludlov, VT:sta ilmoitti myytävänä olevasta farmista näin: "Farmi sijaitsee Vermontissa, 3 1/2 mailia asemalta. Maata 90 eekkeriä; 8-huoneinen asuinrakennus, tänä keväänä maalattu ja katettu; 132 jalkaa pitkä navetta ym. rakennuksia. Maksettava heti \$400 ja loppu \$75 vuodessa."

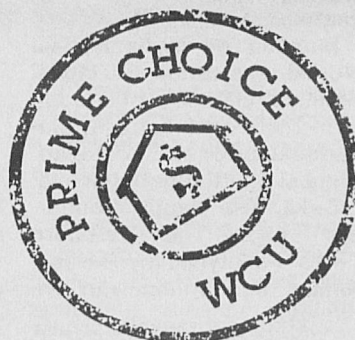
"J.B." Worcester, MA:sta kehotti kaikkia sodanvastustajia saapumaan Työn Tempelissä pidettävään protestikokoukseen. "Villi sodan raivo kasvaa yhä täälläkin ja järjestyneen työväestön velvollisuus on tehdä parhaansa sen vastustamiseksi ja laimentamiseksi," hän julisti.

Ritva Mäkelä 50-vuotias

FITCHBURG, MA - Ritva S. (Vuorela) Mäkelä, Holden, MA:sta täytti 50 vuotta kesäkuun 30, 1990. Kuusankoskelta kotoisin oleva Mäkelä muutti Yhdysvaltoihin vuoden 1959 helmikuussa. Seuraavan vuoden lokakuussa hän avioitui Karl Mäkelän kanssa. Mäkelä juhli merkkipäiväänsä Saiman Puistossa pidetyillä Kesäjuhlilla, missä hän sai vastaanottaa kukkakimpun Veikko Honkalalta (oik.). Mäkelän Kouvolassa asuva serkku Harry Liukkonen oli pyytänyt Honkalaa, jonka hän tapasi Honkalan osallistuessa helmikuiseen Finlandia hiihtoon, ojentamaan kukat puolestaan Mäkelälle tämän syntymäpäivänä.

We're The Prime Choice For Home Equity Financing.

Prime +0% A.P.R. For The First 6 Months Prime +1.5% A.P.R. Thereafter

Home equity financing is easier and more affordable when you do it with Workers' Credit Union. If you're in the market for home equity financing, stop by a nearby Workers' Credit Union office today.

For the first six months, the interest rate is adjusted to the prime rate published in the Wall Street Journal on our last business day of the month. (The current prime rate and A.P.R. is 10%.) After the first six months, the rate is set monthly at 1.5% over the prime. (The current A.P.R. would be 11.5%.) Your A.P.R. cannot increase more than 6.0 percentage points over the term of the plan. However, under

no circumstances will your A.P.R. go below 8.0% per annum at any time during the plan. There are no annual fees. If we request an appraisal, there will be a maximum fee of \$175. If there is no first mortgage on the property, there will be a legal fee of \$300. You should consult a tax advisor regarding the deductibility of interest on your home equity line of credit.

In Touch with You.
for Over 75 Years

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit keskiviikkoiltoisin elok. 29.:teen päivään asti Kalevaisten Huvilalla, Fort Pond, Lancaster, MA. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, heinäk. 14. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, heinäk. 14. p:nä klo 8-12 yöllä. Nils Lund huolehtii musiikista. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

Raivaaja lomalle

Raivaajan toimitus sulkee ovensa heinäk. 23. p:nä henkilökunnan kesälomien johdosta. Lehtemme ei ilmesty heinäk. 25. eikä elok. 1. päivänä. Lomilta palataan elok. 6. päivänä, jolloin toimitus on jälleen avoinna tavanomaiseen tapaan.

Korjaus! Viime viikon Raivaajassa sivulla 12 ollut valokuva oli kääntynyt nurinperin ja siksi kuvateksti ei ole paikallaan. Kuvassa edessä vasemmalta Riitta Heino ja Thelma Neuvonen, takana Mikko Heino ja Tauno Neuvonen.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

**TERVETULOA
YSTÄVÄT**

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Sunnuntaisen pääjuhlan yleisöä.

KESÄJUHLILLA...
jatkoa sivulta 3

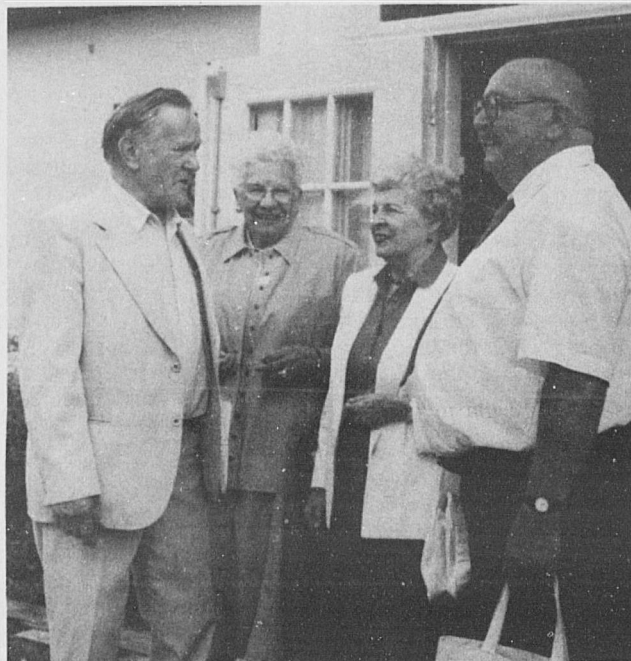
sijoittamaan paikallisiin suomalaisperheisiin. Sijoitukset olivat ilmeisesti onnistuneet hyvin, koska kaikki osapuolet olivat tyytyväisiä järjestelyihin.

Kaija ja hänen aviomiehensä Mikko Pesonen olivat tuttuja esiintyjille, sillä he ovat aikoinaan asuneet samoilla seuduilla ja käyneet edelleenkin lähes vuosittain Ohiossa. Siellä asuu edelleenkin Mikon sisko Eeva Roivas, joka oli lähtenyt matkalaisten mukana.

Mukana oli myös Hellevi Nurkki, joka sattumalta tapasi Saiman Puistossa kotiseudultaan Evijärveltä kotoisin olevan sukulaisensa Elli Jokelan. Siinä sitä riitti rupattelemissa.

Sekä "The Happy Wanderers" että "The Stubborn Finns" esiintyivät myös Kesäjuhlien sunnuntai-ilan ohjelmaa.

jatkuu seuraavalla sivulla

Kesäjuhlien puheenjohtaja Tarmo Hannula (vas.) Irja Paakkosen, Irja Haynesin ja Merton Pohton seurassa.

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaust *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 ap.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaust *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 15. klo 7:15 aam. suom. kielinen luterilainen tunti, WCMX 1000 am. Klo 9:00 raamattu tunti. Klo 9:15 Sunnuntai koulu. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. **Huom!** suomenkielinen Naistenliitto kokoontuu vasta 22. heinäk. Rauni Coten pihamaalla. Klo 5:00 ill. Uuden Englannin alueen luterilaisten kirkkojen yhteinen jumalanpalvelus "Cathedral of the Pines" Rindgessä, NH:ssa.

Keski-ikkona, klo 7:30 ill. Mäntyrannan iltahartaust.

Lauantaina, heinäk. 21 klo 7:30 ill. **Kahvila**, David & Denise Reinwald ja Jennifer Schirzer. Tulkaa kuulemaan!

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN
INSURANCE

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
heinäk. 14. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Veikko Honkala
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

**EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.**
MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

**NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.**

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN**
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

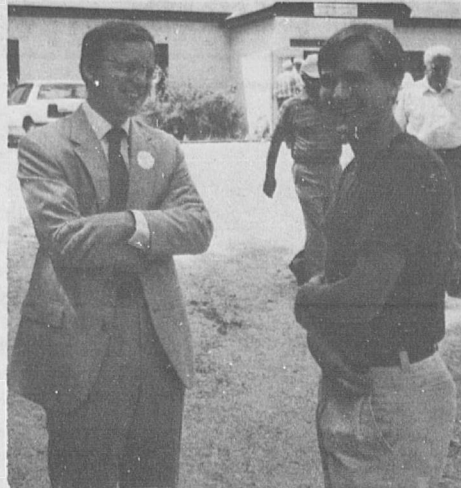
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Bernhardt's Bavarian Band soittokunta viihdyttämässä ruokailijoita. Workers' Credit Union toimi sponsorina.

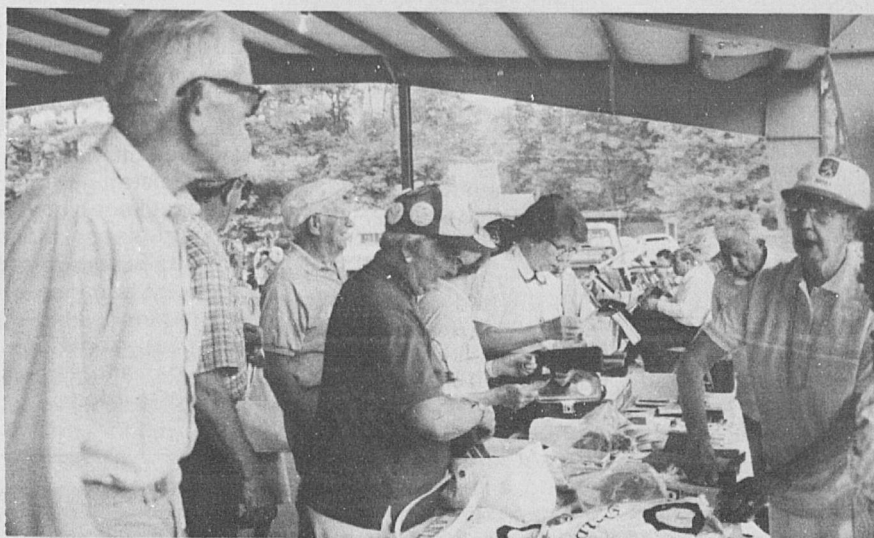
Nämä nuoret miehet, Unto Pallonen (vas.) ja Eric Aho, olivat ensimmäisillä Kesäjuhliin.

97-vuotias ikinuori Kaarle Hjalmar Lehtinen (oik.) sen sijaan on osallistunut juhlille useita vuosikymmeniä. Lehtisen vierellä Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthen.

Martha Kirkman (vas.) toitti tyttärensä poikansa Peter Mahoney III:n mukaan juhlimaan. Siskonsa Ruth Sivula (oik.) ja tämän mies Matti (kesk.) ovat myös tuttu näky juhlilla.

Helen Hannulan (oik.) myyntipöydän äärellä riitti vilskettä aamusta iltaan.

jelmassa. Ennen sitä he olivat käyneet myös laulamassa paikkakunnan suomalaiskirkoissa.

Grillattu kanapäivällinen maistui noin 450:lle nälkäiselle juhluvieraalle. Vähempi-ruokaiset täyttivät vatsansa hot doggeilla ja voileivillä. Välipalaksi saattoi vielä nauttia jäätelöä tai vaikkapa kunnan pullakahvit.

Ruokailu sujui mukavasti paviljongin tarjoamassa varjossa Bernhardt's Bavarian Band soittokunnan taustamusiikin luodessa aidon juhlatun-

nelman.

Iltapäivän varsinainen juhla-ohjelma pääsi alkuun puolen tuntia myöhässä teknillisistä ja järjestelyvaikeuksista johtuen.

Juontaja Miriam Lehto aloitti ohjelman toivottamalla kaikki tervetulleiksi ja lausumalla ensimmäisen säkeen Matti Laitalan Raivaajan ensimmäiseen numeroon (tammik. 31, 1905) kirjoittamasta runosta:

*Lyö, Raivaaja, sorron siemenpuu
niin että sen perii hukka.
Tilalle kylvä tiedon kultajyvän,
siitä nouseepi onnenkukka.*

*Strike down oppression's tangled tree,
O Pioneer!
And sow the golden seed
Of knowledge here,
Where fortune's flower
Will appear.*

Paikallinen konsuli Edwin E. Kaarela tervehti juhlayleisöä muistuttaen heitä siitä, että Raivaaja on aina ajanut työläisten ja vähempiosaisten etuja.

Lehdistösihteeri Christer Haglund Suomen New Yorkin pääkonsulaatista toi Suomen hallituksen tervehdyksen juhla-vieraille. Hänen puheensa tullaan julkaisemaan kokonai-

suudessaan ensi viikon lehdessä.

Juhlapuheen piti Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthen. Kaksikielinen puhe löytyy etusivulta.

Musiikki on aina ollut oleellinen osa suomalaisten kesäjuhlien ohjelmaa, eikä sitä puuttanut näiltäkään juhlilta. "The Happy Wanderersien" lisäksi yleisö sai kuulla gardnerilaisen Diane Tammi Cushingin kaunista laulua. Hänen tyttärensä Emily viihdytti myös sävelmällä viime kesän hitti-elokuvasta "Little Mermaid".

Säestäjänä toimi aviomies/isä Ted Cushing.

Juhlien päätteeksi tanssitiin vielä paviljongilla Veikko Honkalan musiikin tahdissa.

Koko iltapäivän uhkailleet mustat pilviverhot eivät enää jaksaneet odottaa juhlien päättymistä, vaan vettä alkoi lappaa taivaalta kuin saavista kaatamalla. Siinä vaiheessa se ei enää häirinnyt ketään, olivathan juhlat jo onnellisesti takanapäin.

Niin, ja ensi kesänä tava-taan taas samoissa merkeissä!

Sudburyläinen Merton Hastkeln (vas.) kertoi tullessa katsomaan juoksukilpailuihin osallistuneita kaksoislapsiaan Amy ja Mary Saarta. Vierustoveri Vieno Heikkilä oli myös Sudburystä.

Emily Cushing oli nuorin ohjelman esittäjä.

Diane Tammi Cushing lauloi mm. suomalaisia kansanlauluja.

"The Happy Wanderers" esiintymisvuorossa.

Suomen uutisia

Pertti Paasio palasi Lähi-idästä

Juutalaisten muuttoliike todennäköinen

Suomen ulkoministeri Pertti Paasio (SD) palasi äskettäin viikon matkaltaan Lähi-idästä. Matkan aikana hän keskusteli Syyrian, Jordanian ja Israelin kanssa Lähi-idän tilanteesta ja neuvostojuutalaisten muutosta Israeliin.

Matkan jälkeen pidetään todennäköisenä, että Neuvostoliiton juutalaisten muutto alkaa Suomen kautta tähänastista laajamittaisempaan. Hankkeen alkamisajankohta ei ole vielä tarkkaan tiedossa.

Hallituksen periaatepäätös tarpeen

Neuvostojuutalaisten Suomen kautta tapahtuvan muuton aloittaminen edellyttäne hallituksen periaatepäätöstä. Myös lentolupaa Suomen viranomaisilta tarvitaan suorien lentojen aloittamiseen. Virallista lupa-anomusta ei Israelista tiettävästi ole Suomeen vielä tullut.

Israelissa pidetään todennäköisenä lentojen alkamista Suomen kautta, mutta hank-

keen käytännön toteutuksesta on vielä erimielisyyttä osapuolten kesken.

Israelissa ei olla ilahtuneita Suomen halusta tarjota muuttajille palveluksiaan, jos nämä haluavat tarkistaa määränpäättään ja muuttaa muualle kuin Israeliin.

Lennot lähtisivät ilmeisesti Lappeenrannasta. Israelissa ilmoitettiin Paasion vierailun aikana, ettei maan hallituksen politiikkana ole siirtolaisten asuttaminen miehityksille alueille, vaan lähinnä Galileaan ja Negeviin.

Suomen kautta on lyhyen ajan kuluessa muuttanut jo huomattava määrä Neuvostoliiton juutalaisia Israeliin. Pari viikkoa sitten saapui Tel Aviin 50 hengen ryhmä Suomen kautta.

Kyseessä on ns. yksilöllinen muutto, eikä järjestetty laajamittainen siirtolaisuus. Yleensä nämä matkat tehdään Helsingistä Tukholmaan tai Kööpenhaminaan Finnairin koneella ja sieltä matka jatkuu Israelin lentoyhtiön koneella, kertoivat Israelin viranomaiset.

Kokoomuksen puolue-toimistossa tuhopoltt

Suomen Kokoomuksen puolue-toimisto Helsingissä joutui pari viikkoa sitten tuhopolton kohteeksi. Palokunta sai kolmannesta kerroksesta nuotiosta alkaneen palon nopeasti hallintaan, ja muut kerrokset selvisivät vähillä vaurioilla.

Rikospoliisin mukaan tuli oli sytytetty tahallaan. Poliisi ja palolaitos tutkivat, oliko kyseessä juhannusjuhlinnasta pontimensa saanut järjetön ilkeä, tuhopolttotai peräti poliittinen sabotaasi.

"Jos tänne joku on tullut tarkoituksella ja poliittisessa mielessä, niin silloin kysymyk-

sessä on isku suomalaiselle demokratialle," kommentoi paloa Kokoomuksen puoluesihteerin Pekka Kivelä.

Tulipalo tuhosi tukun mikro-tietokoneita ja pöytälaatikoita, muttei tärvellyt tiedostoja, joita säilytetään tulen kestävässä kassakaapeissa.

Rautakauden hautalöytö muuttaa historiaa

Kymenlaakson maakuntamuseon kaivaukset Pyhtään Strukankalliolla ovat tuottaneet tuloksia, jotka antavat uutta tietoa Etelä-Kymenlaakson asutushistoriasta. Strukankalliolla on tutkittu 2,000 vuotta vanhoja rautakautisia hautaröykkiöitä.

Konekaappajat vangittiin

Helsingin raastuvanoikeus on vanginnut neuvostoliittolaisen Mihail Vorfolomejevin kesäkuun 24. päivä tehdystä lentokonekaappauksesta epäiltynä. Oikeus päätti vangita nuorukaisen, jotta hän ei voisi välttää oikeuden eteen joutumista.

Pääministeri Harri Holkeri antoi välittömästi kaappauksen jälkeen lausunnon, jota Vorfolomejevin asianajaja on paheksunut. Holkeri totesi, että kaappaus on vakava loukkaus Suomea kohtaan ja Suomen lakien mukaan törkeä rikos.

Vorfolomejevin asianajaja Ulf Månssonin mielestä on ennenkuulumatonta, että pääministeri ottaa kantaa kaappauksen rikosoikeudelliseen puoleen. Månsson sanoi, että raskaammasta rikoksesta syyttäminen voi vaikuttaa hänen asiakkaansa myöhempään kohtaloon, varsinkin jos hänet palautetaan Neuvostoliittoon.

Leningradin lähellä asunut Vorfolomejev sanoo joutuneensa poliittisesti vainotuksi kotimaassaan pasifistisen maailmakatsomuksensa vuoksi. Hän sanoi joutuneensa mielisairaalaan 17 vuorokaudeksi kieltäytyttyään asepalveluksesta. Tämän jälkeen hän ei ole saanut työ- tai opiskelupaikkaa tai ulkomaanpassia.

Månssonin mukaan saattaa olla mahdollista, että koneen kaappaus on ollut pakon sanelema keino pelastautua vaarallisesta tilanteesta. Hän ei myöskään sulkenut pois mahdollisuutta, että kaappaja olisi osittain tai kokonaan syyntakeeton.

Turvapaikka-anomus hylättiin

Vorfolomejevin vangitsemisen oikeuskäsittely muistutti paljon edellisen kaap-

paajan, Oleg Kozlovin, vangitsemista. Kumpikin mies on myöntänyt syyllistyneensä korkeintaan ilma-aluksen laittomaan haltuunottoon, joka on huomattavasti kaappausta lievempi rikos.

Suomen sisäministeri Jarmo Rantanen hylkäsi jokin aika sitten Kozlovin turvapaikka-anomuksen. Sisäministeriö harkitsee hänen palauttamistaan Neuvostoliittoon.

Kozlov kaappasi Latviasta Murmanskiin matkalla olleen Aeroflotin Tupolev 134-koneen kesäkuun 19. päivänä. Neuvostoliitto on pyytänyt Kozlovin palauttamista.

Toinen kaappaus Ruotsiin

Kolmen viikon sisällä jo neljäs neuvostokone kaapattiin heinäkuun 7. päivänä Pohjoismaihin, tällä kertaa Tukholmaan. Kaappaus sujui jo tuttuun malliin: kaappaja uhkasi käsikranaatilla ja vaati pääsyä Ruotsiin, missä hän antautui poliisille.

KÄVELLEN TURUSTA HELSINKIIN. Parikymmentä Helsinki-Turku moottoritien vastustajaa lähti kesäkuun 26. päivänä Turun kauppatorilta viikon taipaleelle pääkaupunkiin. Kävelijät vaativat Suomea vähentämään autoilua ja luopumaan uusista moottoritien rakennushankkeista. Tarpeellisten varusteiden kuljetuksessa joku patikoijista keksi ottaa avuksi maitokärret, useimmat kuitenkin tyytyivät kuljettamaan teltansa ja makuupussinsa rinkassa. Protestikävelyn idea lainattiin Intiasta Mahatma Gandhiltä.

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettävään arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaja: _____

Osoite: _____

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Urheilua

Suomalaiset sivuosissa Helsingin suurkisoissa

Helsingin Maailmankisoissa 27. kesäkuuta ulkomaiset vieraat vastasivat parhaista tuloksista ja isännät jäivät ilman huippusaavutuksia. Helsingin kisat olivat GP-sarjan 5. osakilpailu.

Päivi Tikkanen juoksi 10,000 metrillä uuden Suomen ennätyksen 31.57,56, mutta ylsi sillä vain neljännelle sijalle. Ensimmäisenä maaliin ehti Romanian Viorica Ghican ajassa 31.18,18.

Tikkanen oli asettanut tavoiteajakseen 31.30. Juoksun jälkeen järvenpääläinen totesi yksinkertaisesti pyrkivänsä pudottamaan ajoistaan

mahdollisimman paljon elokuisiin EM-kisoihin mennessä.

Myös Sisko Hanhijoki juoksi parhaan henkilökohtaisen tuloksensa selvittäen 200 metriä ajassa 23,55, mutta se riitti vain seitsemänteen sijaan.

Ringa Ropon parhaaksi tulokseksi pituushypyssä jäi 639, kun nilkan mullahtaminen toisella kierroksella pakkotti hänet keskeyttämään. Tuloksellaan Ropo jäi viidenneksi. Voittaja Neuvostoliiton Inessa Kravetz ponnisti komeasti 701.

Maailmankisojen parhaan urheilijan palkinnon ansaitsi

amerikkalainen Hollis Conway hypättään korkeudessa uuden Helsingin stadionin ennätyksen 237.

Vastikään 240 hypännyt Romanian Sorin Matei juuttui 230:een ja yhtä paljon tasotaan jäi tuore SE-mies Juha Isolehto, jonka hermot antoivat myötä vain 215:een. Isolehto oli lopputuloksissa seitsemäs.

Hyytiäinen kisojen taistelija

Voitto saatiin Suomeen miesten keihästä, kun Marko Hyytiäinen kiskaisi kolmannella heitollaan 82,08 metriä. Taakse jäivät niin Kuuban Ramon Gonzales (81,20), Tšekkoslovakian Jan Zelenzy (81,08) kuin Seppo Rättykin (80,66). Hyytiäinen sai saavutuksestaan kisojen taistelijan palkinnon.

Moukarissa suomalaiset selvisivät viidenneksi ja kahdeksanneksi. Juha Tiaisen tulos oli 74,56 ja Esa Jantusen 72,72. Voittaja Juri Sedyh Neuvostoliitosta työnti 80,42.

3,000 metrin estejuoksussa ilonaiheen suomalaisille tarjosi viidenneksi sijoittunut Jörgen Salo, joka paransi oman ennätyksensä numeroihin 8.29,96. Arto Kuusisto kiri maaliin Salon perässä ajalla 8.31,95. Estekisan voitti 200 metriä ennen maalia loppukiriin lähtenyt USA:n Brian Diemer ajalla 8.25,69.

Miesten 1,500 metriä on monena kesänä muodostunut Maailmankisojen kohokohdaksi, mutta tänä vuonna se

Tasokas kaarti osallistui maailmankisojen keihäskilpailuun - jäädäkseen koko ryhmä Marko Hyytiäisen taakse.

oli melko väritön. Australian Simon Doyle voitti juoksun helposti keskinkertaisella ajalla 3.37,36. Paras suomalainen oli Jari Venäläinen yhdeksännellä sijalla ajalla 3.41,79.

Parpala päihitti Suhosen

Lapin Lukon Esko Parpala jäi 800 metrillä runsaan sekunnin tavoiteajastaan 1.46,50, joka on Splitin Euroopan mestaruuskisojen tulosraja. Kuudenneksi sijoittunut Parpala puhisi rikkovansa rajan viimeistään Oslissa 14. heinäkuuta.

Yhtä tyytymätön esitykseen oli Ari Suhonen, jonka

ajaksi jäi 1.51,08. "Tämä on käsittämätöntä. Minunhan pitäisi olla 1.45:n kunnossa. Harjoituksissa siltä ainakin tuntuu," porvoolainen ihmeteli voimatonta menoaan.

Kilpapari Parpala-Suhonen kohtasivat toisensa viime vuonna neljä kertaa, ja voitot menivät tasan 2-2. Tänä vuonna Parpala johtaa siis 1-0 keskinäistä paremmuuskilpaa.

Myöskään 5,000 metrillä suomalaiset eivät pysyneet kirkkaimman kärjen tahdissa.

Irlannin John Doherty teki maailman kauden kärkiajan 13.15,28, ja Risto Ulmala jäi neljänneksi omalla kärkituloksellaan 13.29,22. Harri Hänninen oli kuudes (13.30,31).

Päivi Tikkanen ei suurkisoissa päässyt tavoitteeseensa.

FINN·GE·NU·I·TY, n., where the unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD K. HÄNNILÄ

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE**

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

**LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$625 - LOS ANGELES \$775
TORONTO \$705**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -**

*** ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD ***

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Punumme suomea

Rahunen kompastui Stichin syöttöihin

LONTOO - Syöttövolleytä en pysty pelaamaan vielä tarpeeksi hyvin. Jos sen saisi parissa vuodessa kuntoon, Wimbledonissa voisi jopa pärjätä.

- Yritän kyllä uudestaan ensi vuonna. Ruoholla on loppujen lopuksi ihan miellyttävä pelata. Sillä voi vaikka kaatuilla.

Aki Rahunen, 18, ei vaipunut masennustilaan, vaikka Grand Slam-turnauksen toisella kierroksella tuli kiviseinä vastaan. Länsi-Saksan syöttökone Michael Stich tulitti ykkösissään haparoineen Rahusen jatkosta kahdessa tunnissa lukemin 6 - 2, 7 - 5, 6 - 3.

- Kakkossyöttöäni minun on kyllä parannettava, jos ruo-

holla aikoo menestyä, Rahunen analysoi tappionsa syitä.

Niinä harvoina hetkinä, kun espoolainen sai ykkösensä ruutuun, tekniikaltaan ailahtelevainen Stich oli vaikeuksissa. Viiden menettämänsä syötön lisäksi Rahunen joutui lähes säännöllisesti jatkopaloille. Hermot kuitenkin pitivät sen verran, että lähtö lukuoroon tuli siedettävien numeroin.

'Voimaa saatava rutosti lisää'

ole ongelman ydin, mutta Rahunen tietää itsekin olevansa vielä hieman hentoinen voidakseen pistää tosissaan ka-

pulaa ruohotitaanien rattaisiin.

- Voimaa minun on saatava rutosti lisää, sillä nurmella räjähtävä voima korostuu. Ruohoa varten ei kuitenkaan kannata treenata; alustat eroavat toisistaan niin paljon.

- Wimbledonin ruoho vaikuttaa ihan kohtuulliselta, mutta esimerkiksi Manchesterissä se oli kuin lehmälaidunta.

Loppukesän ohjelma Rahusella on suunnilleen sama kuin Veli Paloheimollakin: Båstad, Tampere, Hanko ja Yhdysvallat, jossa hänellä on tarkoitus osallistua ainakin kolmeen eri kisaan. Ensimmäinen tauko on vasta joulukuussa.

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
PUOLILTA

Lintujen joukkokuolema Ruotsissa

UDDEVALLA, Ruotsi - Noin 15,000 haahkanpoikasta on kuollut Uddevallassa ja Orustissa Ruotsin länsirannikolla. kuolinsyytä ei tiedetä, mutta ornitologi Jan Udden arvelee, että joukkotuhon syynä on yksinkertaisesti ravinnon puute.

Normaalisti haahkanpoikasia kuolee alueella useita tuhansia vuodessa, mutta tällä kertaa määrä on poikkeuksellinen. Syynä voi olla se, että haahkakanta on kasvanut liian suureksi eikä ravintoa riitä kaikille, Udden sanoo.

Haahkat syövät mm. pieniä simpukoita. Uddenin teorian mukaan haahkakanta pääsi kasvamaan liikaa sinisimpukoiden suuren tarjonnan vuoksi. Se taas johtuu meren suuresta ravinnemäärästä. Vuosia jatkunut ympäristön manipulointi on siten aiheuttanut ketjureaktion, jonka tuloksesta ruokaa ei ole kaikille.

Tuomio Rabtan alihankkijalle

MANNHEIM, L-Saksa - Länsisaksalainen liikemies tuomittiin äskettäin viideksi vuodeksi vankeuteen, koska hän oli auttanut Libyaa kemiallisia aseita valmistavan tehtaan rakentamisessa.

Syyttäjän "kuoleman suurkauppiaaksi" luonnehtima Jurken Hippenstiel-Imhausen todettiin syylliseksi laitto- maan vientiin ja veronkiertoon.

Tuomittiin oli osallistunut libyalaiseen Rabtan kemianteh- taan suunnitteluun ja tarvikkeiden hankintaan.

ILO kumosi naisten yötyökiellon

Uusi kansainvälinen sopi- mus yötyöstä allekirjoitettiin hiljattain Genevessä. Sopimuksessa kumotaan vuodelta 1984 peräisin oleva säännös, joka kieltää naisten yötyön teollisuudessa.

Sopimus on kompromissi työnantajien ja -tekijöiden, sekä eräiden valtioiden toiveis- ta.

Uuden sopimuksen mukaan valtiollinen elin voi antaa naisille luvan yötyöhön, jos tietyt vaatimukset täytetään. Lupa kokonaisuudessaan alalle tai ammattiryhmälle voidaan antaa vain työntekijöiden ja työnantajien yhteisellä suostumuksella.

Puolan Solidaarisuus-liike kriisissä

Puolan Solidaarisuus-liik- keen uskotaan olevan lähes hajoamistilassa. Äskettäin liikkeestä erosi 63 eturivin jä- sentä, jotka syyttivät puheen- johtaja Lech Walesaa yksin- valtaisista otteista.

Eronneiden joukossa olivat mm. Solidaarisuuden parla- menttiryhmän johtaja Bronis- law Geremek sekä liikettä sen maanalaisena kautena johta- nut Zbigniew Bujak.

Eronneiden jäseniden mu- kaan Walesa käyttäytyy 200- henkisessä kansalaiskomite-

assa kuin diktaattori.

Walesa on viime aikoina an- karasti arvostellut hallitusta ja pääministeri Tadeusz Mazo- wieckiä siitä, ettei se ole ai- kaansaanut kyllin radikaaleja muutoksia. Solidaarisuudesta eronneet jäsenet puoles- taan tukevat hallituksen poli- tiikkaa.

Walesa on julistanut sodan pääministeriä vastaan ja ilmoittanut halukkuutensa pre- sidentin virkaan.

"Järjestyksen luomiseksi Puolaan aion provosoida joh-

don keskuuten sodan," Wale- sa sanoi. "Aion voittaa ja ottaa mukaani vain ne kenraalit, jotka tukevat minua."

Walesan mielestä hänen "on pakko ryhtyä presiden- tiksi" koska maa tarvitsee vahvaa johtajaa. Hän haluaisi järjestää ennakkaikaiset par- lamentti- ja presidentinvaalit jo tänä syksynä. Parlamentti- vaaleihin olisi muutoin aikaa kolme vuotta ja presidentin- vaalit järjestettäisiin vasta 1995.

Varhainen sairaala löydettiin Mesopotamiassa

Arkeologit ovat löytäneet Tigris- ja Eufrat-jokien lähis- töltä nykyisen Irakin alueelta temppelein, jonka arvellaan an- tavan uutta tietoa entisaiko- jen lääketieteestä.

Mesopotamian alueella teh- dyissä kaivauksissa löytynyt temppele on rakennettu noin 3,000 vuotta ennen nykyisen ajanlaskun alkua.

Tutkijat arvioivat temppelein olevan yksi varhaisimmista sairaaloista. Yhdessä kaivan- toalueelta löydettyssä veistok- sessa ihmishahmo on kuvattu pitelemässä kurkkuaan, ja toisessa kädet ovat kiertyneet savipatsaan vatsan ympärille.

Arkeologien mukaan veis- tokset ovat todennäköisesti joutuneet temppelealueelle kipurhinsa apua etsineiden ihmisten mukana. Sairauksia paranneltiin temppeleissä yrtti- hoidoin ja tarpeen vaatiessa erilaisin manauksin.

Temppeleilöydöstä kerto- neet amerikkalaistutkijat odottavat löytävänsä vielä li- sää "sairaalaruunioita" ja sa- vitauluja, jotka kertoisivat Mesopotamian alueen asuk- kaiden menneiden vuosituh- sansien sairaanhoidosta.

De Klerk varoitti äärioikeistoa

Etelä-Afrikan presidentti Frederik de Klerk varoitti hil- jattain maan äärioikeistoa ot- tamasta lakia omiin käsiinsä. De Klerk uhkasi estää anarki- set otteet sekä asettaa väki- valtaan ja pelotteluun turvau- tuvat vastuuseen teoistaan.

De Klerk keskusteli kaksi tuntia kymmenen äärioikeis- ton johtajan kanssa. Äärioie- keisto on kutsunut de Klerkiä petturiksi, koska hän suunnit- telee äänioikeuden antamista maan mustalle väestölle - to- sin rotupohjaisissa vaaleissa. ANC:n johtajan Nelson

Mandelan Yhdysvaltain vie- railun aikana julkisuuteen nousi huhuja, joiden mukaan äärioikeisto suunnittelisi Man- delan, de Klerkin ja joidenkin ministerien surmaamista.

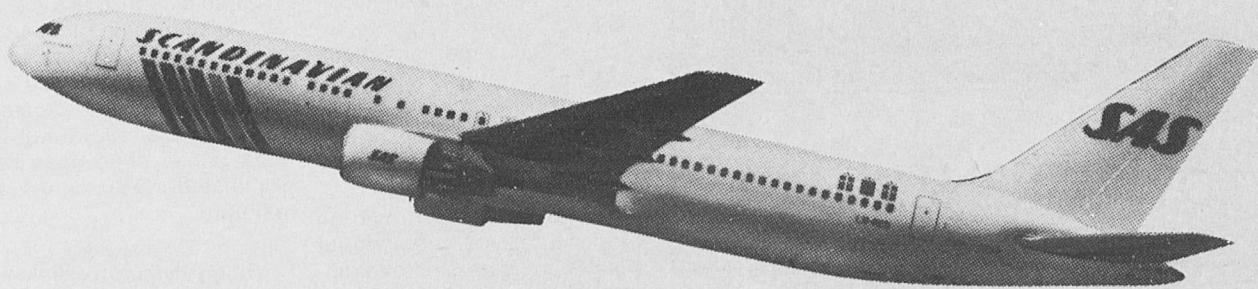
Ahtisaarikin tappolistalla

Etelä-Afrikan valkoiset ääri- ainekset suunnittelivat mm. Namibian tiedotusministeri Hidipo Hamutenyan ja YK:n pääsihteerin erityisedustaja Martti Ahtisaaren surmaa-

mista, kertoi *The Namibian* - lehti toukokuussa.

Namibialaislehden mukaan suunnitelman paljasti isku- ryhmän entinen aluepäällik- kö. Etelä-Afrikan armeijan si- sällä toimivan CCB-ryhmän toimet ovat parhaillaan oi- keuslaitoksen tutkittavana.

Tutkimuksissa on paljas- tunut, että ryhmä oli vas- tuussa ANC:n aktivistien mur- haamisesta Etelä-Afrikassa ja ulkomailla. Ryhmä kuuluu maan äärioikeistoon, joka pyrkii kariuttamaan hallituk- sen ja ANC:n neuvottelut.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES